

DARBININKAS

LIV NO. 80 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODIS - DECEMBER 16, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

JAV uždaro seną konsulatą Švedijoje Arabams apraminti JAV išryškino J.T. planą Rusų spauda tebeuola JAV už Izraelio rėmimą

Washingtonas. — Ką ikšiol JAV vyriausybė yra sakiusi arabams ir Izraeliui dėl jų santykių sutvarkymo slaptai, tas dabar pasakytas viešai, — taip aptarė paskutinę valstybės sekretoriaus W. Rogers kalbą vienas JAV diplomatas. Rogers ją pasakė Washingtono vienos draugijos konferencijos banketo metu.

JAV pasiūlymus seniai žino abiejų šalių ir Rusija, Anglija bei Prancūzija, tik apie juos ikšiol tebuvo miglotai užsimenama viešai. Šiuo reikalu taip ilgai vesta slaptoji diplomatija labai pakenkė JAV santykiams su arabais, nes tai davė jiems progos pūsti didžiuoju ragu, kad Washingtonas vienašališkai remia Izraelį su didelėmis skriaudom arabams. Kaip tas reikalas yra dabar išdėstytas, nematyti nė pataikavimo Izraeliui nė arabų skriaudimui. Bet pasakytina, kad ikšiol JAV spauda ir kitos informacijos priemonės yra padariusios viską, kad JAV nuomonė tuo reikalu pasiliktu miglota kaip galima ilgiau. Tuo reikalu arabai yra priskaičiavę daug JAV spaudos nuodėmių.

Ižanginės prielaidos
W. Rogers suminėjo šias pagrindines prielaidas.
Pirma, taika negali būti šalims primesta iš šalies, bet jų pačių sutarta. Kiti gali tik iš šalies padėti, jei paprašyti. Toks yra JAV, Anglijos, Rusijos ir Prancūzijos uždavinys, kurį jos pasiėmė JT gen. sekretoriui prašant.

Amerikiečių sąskaitos Šveicarijos bankuose

Vis daugiau ir daugiau turtingų amerikiečių, kurių pinigai dirba pinigų tarptautinėse pinigų biržų operacijose, slepia savo pinigus Šveicarijos bankų slaptose sąskaitose. Tokiose aplinkybėse kiekvienas slaptos sąskaitos laikytojas padaro visą eilę nusikaltimų, tarp kurių šie du yra svarbiausi: nusikaltimas pajamų mokesčių nuo Amerikos išdo ir neteisėtas pirkimas-pardavimas akcijų per Šveicarijos bankus.

— Naudojimas užsienio bankais ten atidarant slaptas sąskaitas yra tapęs tautiniu skandalu, — pareiškė atstovų rūmų bankų komiteto pirmininkas atstovas Patman.

Tame komitete jau pradėtas to reikalo tyrinėjimas. Norima, tarp kitko, įstatymui uždrausti Amerikos piliečiams ir bendrovėms tokias sąskaitas turėti užsienio bankuose, jeigu nesutinkama apie per tas sąskaitas vykstančias operacijas kasmet pranešinėti Amerikos išdo departamentui.

— **Šveicarija, Austrija ir Jugoslavija** paprašytos padėti baigti Nigerijos civilinį karą. Inicijatyva išėjo iš Biafros, kuri panorėjo atsiskirti nuo Nigerijos ir tapti nepriklausoma valstybe. Afrikos Vienybės Organizacija ikšiol to reikalo nepajėgė sutvarkyti, nes kai kurie jos nariai pasirodė labai šališki ir sau naudos ieškojo.

— **JAV sekr. Rogers užtikrino** Nato tarybą ir V. Vokietijos vyriausybę, kad Amerikos karių ištraukimo iš Vokietijos klausimas nebus judinamas iki 1971 metų vidurio. Dėl JAV ir Vokietijos santykių pareiškė, kad jie labai nuosirdūs. Būta gandų, kad tarp Bonnos ir Washingtono perbėgusi juoda katė.

— **Kinijos premjeras Chou** skelbia, kad Kinija tik todėl gamina atominis ginklus, jog nori sudaužyti Amerikos-Rusijos atominį monopolį. Kinija kovosianti už tai, kad atominiai ginklai būtų sunaikinti, nes taika turinti remtis Bandungo konferencijoj paskelbtais penkais principais. Ten juos pasiūlė pats Chou En-lai.

— **Helsinky vykstančių JAV Rusijos pasitarimų** dėl strateginių ginklų gamybos ribojimo pirmoji stadija greičiausiai baigsis prieš Kalėdas. Jau du Amerikos delegacijos svarbus nariai išvyko namo.

— **Praga netiesioginiai pripažino**, kad Čekoslovakijos kalėjimuose yra jau daug politinių kalinių, kurie dar nieko nežino, kada susilauks bylų nagrinėjimo teisme. Dauguma dar nežino, nė kuo jie kaltinami. Kol maskviniai dar nebuvo valdžioje įsitvirtinę, oficialiai buvo sakoma, kad niekas nebus areštuojamas dėl politinių įsitikinimų, jeigu nepadarys įstatymais numatytų nusikaltimų. Deja, kalbėta vienai, rusams dirguojant padaryta kitaip.

— **Japonijos liberalų partija** pradėjo rinkiminę kampaniją parlamento daugumai laimėti. Rinkimai įvyksta gruodžio 27. Premjero Sato pagrindinė tema yra geri santykiai su Amerika ir tęsimas tos ūkinės politikos, kuri atnešė Japonijai didelę gerovę. Jo priešai yra socialistai ir komunistai, abeji priešingi artimai draugystei su Amerika.

— **Laidojant maršalą Voršilovą**, pasirodė ir buv. Stalino premjeras bei užsienio reikalų ministris Molotovas, kurį Čruščėvas 1957 išmetė iš valdžios už dalyvavimą samokslė Čruščėvą pašalinti.

— **Po 214 dienų trukusios krizės** sudaryta ir parlamento patvirtinta nauja Libano vyriausybė. Krizė kilo Palestinos arabų teroristams panorėjus išplėsti savo veiklą prieš Izraelį iš Libano teritorijos.

— **Mokesčių reformos įstatymas** išėjo iš kongreso su skirtingais senato ir atstovų rūmų nutarimais. Skirtumas turi išlyginti ir galutinę redakciją parengti abiejų rūmų atstovų komitetas. Senato tekste liko visi nutarimai, dėl kurių prez. Nixonas žada įstatymą vetuoti. Visi jo nenorimi nutarimai yra palankūs mokesčių mokėtojams ir Social Security pensininkams.

— **Filipinai** bendrai reikalingi greitos ir didelės pagalbos finansinei padėčiai stabilizuoti, nes kraštas esąs arti bankroto. Filipinų atstovai jau ieškoję didesnių ilgalaičių paskolų Amerikos, V. Vokietijos ir Italijos bankuose, bet ikšiol laimė jų nelydėjusi. Jei greit negautų iš Amerikos prašomų 100 mil. dol.

— **Filipinai** bendrai reikalingi greitos ir didelės pagalbos finansinei padėčiai stabilizuoti, nes kraštas esąs arti bankroto. Filipinų atstovai jau ieškoję didesnių ilgalaičių paskolų Amerikos, V. Vokietijos ir Italijos bankuose, bet ikšiol laimė jų nelydėjusi. Jei greit negautų iš Amerikos prašomų 100 mil. dol.

raelis ją gražins. Izraelis bijo, kad arabai negarantuos Izraelio nepriklausomybės ir saugumo žemes atgavę, todėl pirma nori turėti taikos sutartį ir visas garantijas, o tik paskui grąžinti 1967 okupuotas arabų žemes.

Kad tą Gordijaus mazgą atirštų ir JAV santykius su arabais pataisyty, prez. Nixono vyriausybė dabar aiškiai viešai pasakė, kad Izraelis turi grąžinti okupuotas žemes, gi arabai turi pripažinti Izraeliui buvimo teisę, saugumą, teritorijos neliečiamumą ir kitas su saugumu besirišiančias sąlygas. Tai kos sutartys turi būti pačių šalių sutartos ir pasirašytos.

Principe nieko naujo čia nepasakytą, tik labiau išryškinta Saugumo Tarybos rezoliucija, atidengiant JV vyriausybės pasiūras. Dabar jau aišku, kad abi sąlygos — ir arabų žemių grąžinimas ir Izraelio nepriklausomybės pripažinimas — turi eiti kartu ir viena be kitos negalioja, nes kitaip išeitų šlaba taika.

Pažymėtina, kad apie būsimas sienas kalbėdamas W. Rogers turėjo galvoj tik Izraelį ir Egiptą, bet tuoj paaiškino, kad šalims praneštose JAV pasiūlymuose yra pramatytas ir Jordano-Izraelio reikalas.

Rogers savo kalboj nelietė Izraelio norimo sienų ištaisymo, bet pripažino suinteresuotiemis teisę tai padaryti abipusiu laisvu susitarimu. Savo pa-

asakymais nepalietė giliau nė Jeruzalės, bet pabrėžė, kad jo statusas vienašališkai nekeistinas. Izraelis, de ja, tai jau padarė, nors JT Saugumo Taryba du kartus yra įsakiusi atstatyti prieš karą buvusią padėtį.

Neryškintas nė pabėgėlių klausimas, bet pasakytą, kad jis turi būti kaip galima teisingiau sutvarkytas. Pažadėta JV pagalba. Juk jiems maitinti, rengti ir jų vaikus mokyti JAV ikšiol yra dovanojusi apie 500 dol.

Nė viena šalis nepriims JV taikos gairių su išskeltomis vėliavomis, bet jos yra vienintelė gera kryptis protingam kompromisui sutarti. Be kompromiso ten taikos negali būti.

Izraelio užs. reik. min. Abba Eban jau atvyko Amerikon prakalbų sakyti. Apie tariamai naujus JAV pasiūlymus atsiliepė kritiškai, bet santūriai. Dabar Eban vėl tvarkys užsienio politikos reikalus, o Moshė Dayanas laikys savo rankose krašto apsaugos ministeriją.

— **Graikija pasitraukė iš Europos Tarybos**, nes jai grėsė pavojus būti suspenduotai už tai, kad dėsia grąžinti kraštą prie demokratinės tvarkos ir varžo politinių kalinių žmogiskas teises. Tuo reikalu Taryboje yra Graikijai nepalankus Europos Žmogaus Teisių Komisijos pranešimas. Pagal Europos Tarybos konstituciją Graikijos narystės suspendavimas buvo privalomas. Tarybai priklausio 18 Europos valstybių. Iš Nato Graikija nepasitrauks.

— **Sirija atidavė du Izraelio mokslininkus**, kurie buvo sulauktyti rugpjūčio 29 Amerikos lėktuvą prievearta pasukus į Damaską. Už tai Izraelis atidavė Sirijai 13 civilių ir kariškių. Gi už du Izraelio lakūnus Egiptas atgavo šešis Egipto karius ir 52 civilius. Izraelio kalėjimuose dar yra 2,800 arabų teroristų, bet jie belaisviais nelai komi.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Paryžius. — Amerikos Westinghouse bandė pasidaryti bazę Prancūzijoje, įsigydamas vienos prancūzų elektros motorus gaminančios bendrovės 60 proc. akcijų. Iš ten manė šakotis į Italiją ir Ispaniją. Tam projektui įvykdyti buvo reikalingas Prancūzijos vyriausybės leidimas. De ja, jis nebuvo duotas. Pirmą kartą tokį pat prašymą jau buvo atmetęs de Gaulle kabinetas.

Neatrodo, kad Pompidou vyriausybė norėtų visai uždaryti duris Amerikos kapitalų investavimams, nes ką tik gavo leidimą United States Steel Co. pirkti 27 proc. akcijų kitos prancūziškos bendrovės, kuri gamina mangano lydinius. Tačiau ne paslaptis, kad Bendrojoj Rinkoj Prancūzija veda kietą kovą už tai, kad JAV bendrovių lindimas į Europos ūkį būtų stipriai varžomas. Prancūzai skatina tokį bendradarbiavimą vykdyti tik tarp Europos valstybių.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Paryžius. — Amerikos Westinghouse bandė pasidaryti bazę Prancūzijoje, įsigydamas vienos prancūzų elektros motorus gaminančios bendrovės 60 proc. akcijų. Iš ten manė šakotis į Italiją ir Ispaniją. Tam projektui įvykdyti buvo reikalingas Prancūzijos vyriausybės leidimas. De ja, jis nebuvo duotas. Pirmą kartą tokį pat prašymą jau buvo atmetęs de Gaulle kabinetas.

Neatrodo, kad Pompidou vyriausybė norėtų visai uždaryti duris Amerikos kapitalų investavimams, nes ką tik gavo leidimą United States Steel Co. pirkti 27 proc. akcijų kitos prancūziškos bendrovės, kuri gamina mangano lydinius. Tačiau ne paslaptis, kad Bendrojoj Rinkoj Prancūzija veda kietą kovą už tai, kad JAV bendrovių lindimas į Europos ūkį būtų stipriai varžomas. Prancūzai skatina tokį bendradarbiavimą vykdyti tik tarp Europos valstybių.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Paryžius. — Amerikos Westinghouse bandė pasidaryti bazę Prancūzijoje, įsigydamas vienos prancūzų elektros motorus gaminančios bendrovės 60 proc. akcijų. Iš ten manė šakotis į Italiją ir Ispaniją. Tam projektui įvykdyti buvo reikalingas Prancūzijos vyriausybės leidimas. De ja, jis nebuvo duotas. Pirmą kartą tokį pat prašymą jau buvo atmetęs de Gaulle kabinetas.

Neatrodo, kad Pompidou vyriausybė norėtų visai uždaryti duris Amerikos kapitalų investavimams, nes ką tik gavo leidimą United States Steel Co. pirkti 27 proc. akcijų kitos prancūziškos bendrovės, kuri gamina mangano lydinius. Tačiau ne paslaptis, kad Bendrojoj Rinkoj Prancūzija veda kietą kovą už tai, kad JAV bendrovių lindimas į Europos ūkį būtų stipriai varžomas. Prancūzai skatina tokį bendradarbiavimą vykdyti tik tarp Europos valstybių.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Paryžius. — Amerikos Westinghouse bandė pasidaryti bazę Prancūzijoje, įsigydamas vienos prancūzų elektros motorus gaminančios bendrovės 60 proc. akcijų. Iš ten manė šakotis į Italiją ir Ispaniją. Tam projektui įvykdyti buvo reikalingas Prancūzijos vyriausybės leidimas. De ja, jis nebuvo duotas. Pirmą kartą tokį pat prašymą jau buvo atmetęs de Gaulle kabinetas.

Neatrodo, kad Pompidou vyriausybė norėtų visai uždaryti duris Amerikos kapitalų investavimams, nes ką tik gavo leidimą United States Steel Co. pirkti 27 proc. akcijų kitos prancūziškos bendrovės, kuri gamina mangano lydinius. Tačiau ne paslaptis, kad Bendrojoj Rinkoj Prancūzija veda kietą kovą už tai, kad JAV bendrovių lindimas į Europos ūkį būtų stipriai varžomas. Prancūzai skatina tokį bendradarbiavimą vykdyti tik tarp Europos valstybių.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Paryžius. — Amerikos Westinghouse bandė pasidaryti bazę Prancūzijoje, įsigydamas vienos prancūzų elektros motorus gaminančios bendrovės 60 proc. akcijų. Iš ten manė šakotis į Italiją ir Ispaniją. Tam projektui įvykdyti buvo reikalingas Prancūzijos vyriausybės leidimas. De ja, jis nebuvo duotas. Pirmą kartą tokį pat prašymą jau buvo atmetęs de Gaulle kabinetas.

Neatrodo, kad Pompidou vyriausybė norėtų visai uždaryti duris Amerikos kapitalų investavimams, nes ką tik gavo leidimą United States Steel Co. pirkti 27 proc. akcijų kitos prancūziškos bendrovės, kuri gamina mangano lydinius. Tačiau ne paslaptis, kad Bendrojoj Rinkoj Prancūzija veda kietą kovą už tai, kad JAV bendrovių lindimas į Europos ūkį būtų stipriai varžomas. Prancūzai skatina tokį bendradarbiavimą vykdyti tik tarp Europos valstybių.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Paryžius. — Amerikos Westinghouse bandė pasidaryti bazę Prancūzijoje, įsigydamas vienos prancūzų elektros motorus gaminančios bendrovės 60 proc. akcijų. Iš ten manė šakotis į Italiją ir Ispaniją. Tam projektui įvykdyti buvo reikalingas Prancūzijos vyriausybės leidimas. De ja, jis nebuvo duotas. Pirmą kartą tokį pat prašymą jau buvo atmetęs de Gaulle kabinetas.

Neatrodo, kad Pompidou vyriausybė norėtų visai uždaryti duris Amerikos kapitalų investavimams, nes ką tik gavo leidimą United States Steel Co. pirkti 27 proc. akcijų kitos prancūziškos bendrovės, kuri gamina mangano lydinius. Tačiau ne paslaptis, kad Bendrojoj Rinkoj Prancūzija veda kietą kovą už tai, kad JAV bendrovių lindimas į Europos ūkį būtų stipriai varžomas. Prancūzai skatina tokį bendradarbiavimą vykdyti tik tarp Europos valstybių.

— **Prancūzai neįsileido JAV Westinghouse**

Sovietų delegacija sugrįžta iš Pekino

Maskva. — Sovietų Tass agentūra trumpai praneša, kad Sovietų delegacijos vadovas Vasilijus Kuznecovas ir jo pavaduotojas gen. Vadimas Matrosov, pasienio karinių dalinių štabo viršininkas, sugrįžta iš Kinijos namo dalyvauti Vyriausio Sovieto sesijoje, kuri prasidėjo gruodžio 16.

Juodu su kitais delegacijos nariais yra Pekine nuo spalio 20, kada prasidėjo Rusijos-Kinijos derybos ginčams dėl sienų sutvarkyti. Apie derybų eigą nė viena pusė ikšiol nieko nėra viešai pasakiusi, bet per Hong Kongą plūto gandai, jog tos derybos yra giliai išklimpusios, gal net rimtai nė nepradėtos. Teigiama, jog kom. Kinija pareikalavusi iš Rusijos pirma pripažinti ir deklaruoti, jog 19 šimt. Rusijos su Kinija sudarytos sutartys yra niekinės, nes buvo iš Kinijos išgautos prievarta. Tik po tokios deklaracijos Pekino vyriausybė tegalėsianti pradėti pasitarimus ginčų priežastims dėl sienų pašalinti.

Ikšiol nė viena pusė to gando oficialiai nepatvirtino, bet ir Tasso pranešimas dėl delegacijos vadovų sugrįžimo priežas-

ties nėra teisingas. Sovieto sesija gali vykti ir be tų dviejų delegatų, gi jų sugrįžimo surišimas su Sovietu sesija buvo reikalingas tam, kad nesutirtėtų gandai apie derybų sunkumus.

Be to, po dviejų mėnesių derybų jau yra atėjęs laikas apsispręsti ką toliau daryti. Tokį reikalą spręsti per diplomatinis kurjerius neįmanoma. Tuo labiau, kad tokį reikalą turi svarstyti visas kompartijos prezidentas, todėl vyriausybės derybininkų žodinis pranešimas yra būtinas.

Kinija yra vėl pradėjusi Rusijai nedraugišką propagandą, bet Rusijoje panaši propaganda buvo sustabdyta derybas pradėjus, ir ikšiol neatnaujinta.

Kinų laikraštis Hong Konge ką tik paskelbė, jog ginčijamoje pasienio teritorijoje prie Sinkiangio kinų kariuomenės esanti apsupusi didelį rusų kariuomenės dalinį ir laikysianti apsupime tol, kol bus gautas Rusijos atsiprašymas už Kinijos teritorijos pažeidimą. Nė Pekino nė Maskvos šaltiniai tos Hong Kongo žinios dar nėra nė patvirtinę nė paneigę.

— **Čekoslovakijos parlamento rinkimai** ir kompartijos suvažiavimas vėl atidėti neribotam laikui. Parlamento kadencija jau seniai pasibaigusi, gi kompartijos suvažiavimas turėjo įvykti 1968 m., bet okupacija planus suardė. Husakas žadėjo šį rudenį padaryti, bet žodžio ištesėti negalėjo. Suvažiavimas nepageidaujamas dabar todėl, kad valdžia susilauks stiprios kritikos, gi parlamentą renkant gali daug kas nebaluoti. Nė vienas nė kitas dalykas Maskvai nepageidaujamas.

— **Čekoslovakijos parlamento rinkimai** ir kompartijos suvažiavimas vėl atidėti neribotam laikui. Parlamento kadencija jau seniai pasibaigusi, gi kompartijos suvažiavimas turėjo įvykti 1968 m., bet okupacija planus suardė. Husakas žadėjo šį rudenį padaryti, bet žodžio ištesėti negalėjo. Suvažiavimas nepageidaujamas dabar todėl, kad valdžia susilauks stiprios kritikos, gi parlamentą renkant gali daug kas nebaluoti. Nė vienas nė kitas dalykas Maskvai nepageidaujamas.

— **Čekoslovakijos parlamento rinkimai** ir kompartijos suvažiavimas vėl atidėti neribotam laikui. Parlamento kadencija jau seniai pasibaigusi, gi kompartijos suvažiavimas turėjo įvykti 1968 m., bet okupacija planus suardė. Husakas žadėjo šį rudenį padaryti, bet žodžio ištesėti negalėjo. Suvažiavimas nepageidaujamas dabar todėl, kad valdžia susilauks stiprios kritikos, gi parlamentą renkant gali daug kas nebaluoti. Nė vienas nė kitas dalykas Maskvai nepageidaujamas.

— **Čekoslovakijos parlamento rinkimai** ir kompartijos suvažiavimas vėl atidėti neribotam laikui. Parlamento kadencija jau seniai pasibaigusi, gi kompartijos suvažiavimas turėjo įvykti 1968 m., bet okupacija planus suardė. Husakas žadėjo šį rudenį padaryti, bet žodžio ištesėti negalėjo. Suvažiavimas nepageidaujamas dabar todėl, kad valdžia susilauks stiprios kritikos, gi parlamentą renkant gali daug kas nebaluoti. Nė vienas nė kitas dalykas Maskvai nepageidaujamas.

— **Čekoslovakijos parlamento rinkimai** ir kompartijos suvažiavimas vėl atidėti neribotam laikui. Parlamento kadencija jau seniai pasibaigusi, gi kompartijos suvažiavimas turėjo įvykti 1968 m., bet okupacija planus suardė. Husakas žadėjo šį rudenį padaryti, bet žodžio ištesėti negalėjo. Suvažiavimas nepageidaujamas dabar todėl, kad valdžia susilauks stiprios kritikos, gi parlamentą renkant gali daug kas nebaluoti. Nė vienas nė kitas dalykas Maskvai nepageidaujamas.

Lietuvių eglutė Bostono miesto rūmuose

„Kalėdos Lietuvoje“ — su tokiu užrašu pastatyta 12 pėdų eglaitė Bostono miesto rotušėje — City Hall. Eglaitė papuošta lietuviškais šiaudinukais. Kalėdų sezoną atidarė miesto burmistras K. White lapkričio 28.

Tai skaučių židinio valdybos ilgų pastangų ir užsispyrimo išdava. Eglaitė stovi pačioje Bostono miesto rūmų centriniėje auditorijoje, kur praeina visas dienos judėjimas. Ji matoma ir iš lauko. Ten išbus iki Kalėdų.

Šiaudinukų kursai, kuriuos prieš dvi savaites pravedė iš Chicago atvykusi instruktorė P. Vaitaitienė ir kuriuos lankė

apie 30 kursančių, šiandien parodė savo vaisius. Jiem pagaminti praleista 1600 darbo valandų. Kursančių buvo net iš Putnamo ir Norwoodo. De ja, šios progos neišnaudojo kitos jaunimo organizacijos.

Lietuviška visuomenė kviečiama šią eglutę pamatyti ir daugiau apie ją pasiteirauti ten pat esančioje informacijoje, nes tik žmonių susidomėjimas palengvins kelią kitam kartui tokiom ar panašiom lietuviškom puošmenom prasiskverbt į amerikiečių visuomenę.

Miesto savivaldybės rūmai yra atidari ir šeštadieniais nuo 10:30 iki 3:30 popiet.

Bostono miesto savivaldybės rūmuose pastatyta lietuviška eglaitė, kurią papuošė skaučių židiny.

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ
linki visiems

ALBERT J. SAVOLSKIS

Lietuvis graborius — Funeral Chapel

Private parking — Air conditioned
3501 Main Street Homestead Park, Munhal, Pa.
Phone: 462-2288

MERRY CHRISTMAS and a HAPPY NEW YEAR

ESTHER'S PARK CAFE

BEER - WINE and CHOICE LIQUORS

Phone: 461-9248

4501 MAIN STREET MUNHALL, PA.

MERRY CHRISTMAS

JOSEPH A. PROKOPOVITSH

Funeral Home

DAVID WASIK — Assistant

431 Ninth Avenue Munhall, Pa.
Phone: 461-2267

A MERRY CHRISTMAS
AND
HAPPY NEW YEAR

KATILIUS INC.

FURNITURE - ELECTRICAL APPLIANCES

Cor 8th Avenue and McClure St. Homestead, Pa.

Phone: 462-7100

SEASON'S GREETINGS —

to all our Lithuanian Customers and Friends

First Federal Savings & Loan Ass'n of Homestead

4 convenient offices to serve you

HOMESTEAD — McKEESPORT
BRADDOCK — CLAIRTON

Home Office — 300 E. 8th Avenue, Homestead, Pa.

Insured Savings — Home Loans

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

BLACK & WHITE MARKET

CHARLES BURKE, Prop.

3414 MAIN STREET MUNHALL, PA.

Phone: 461-1044

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Al. Lutheran

Radio Dispatched Service
Distributor of all Local and Premium Beers

461-3133

2007 Whitaker Way, Munhal, Pa.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

ANTHONY URBON

LIGHT LUNCH and GRILL

214 Tabor Street Pittsburgh, Pa.
Tel. 331-9249

Vilko seime iš k. į d. V. Volertas, A. Valiūšaitis, R. Kezys, dr. K. Valiūnas, prel. J. Balkūnas, Nuotr. V. Maželis

TAIKINIAI TARP KULTŪRINIŲ MAINŲ DALYVIŲ

Veikla sustiprėjo per paskutinius trejus metus po Chruščiovo atlydžio, o labiausiai nuo Čekoslovakijos įvykių

Kultūriniai mainai tarp Amerikos ir Sovietų prasidėjo nuo 1956, o 1958 jau formaliai buvo pasirašyta mainų sutartis. Siųstinus kandidatus iš Amerikos pradžioje parinkdavo vadinamas tarpuniversitetinis komitetas, dabar "International Research and Exchanges Board". Pinigus duoda Fordas ir kiti fondai bei universitetai, o trečdaliu prisideda valstybės departamentas.

Protarpiais Sovietai ima rodyti nepasitenkinimo tais mainais ir grąšina sutarties nebeatnaujinsia. Taip buvo ir šiemet. Grąšinimas remiamas nepasitenkinimu, kad esą amerikiečiai verčiasi šnipinėjimu ar propaganda. Sunkiau pasakyti, kiek amerikiečiai iš tikrųjų šnipinėja. Dažnai tokį įspūdį gali susidaryti iš amerikiečių atvirumo, prie kurio yra pripratę savame krašte ir kuris yra svetimtas sovietiniame režime. Kas Amerikoje yra natūralu, ten gali virsti nusikaltimu prieš režimą. Kiek Sovietuose amerikiečiai, mainų programos dalyviai, yra sekami ir kaip juos nori K.G.B. paversti šnipais, konkrečių pavyzdžių gausiai sumini Robert F. Byrnes, Indianos istorijos profesorius, buvęs tarpuniversitetinio komiteto pirmininkas (N. Y. Times Magazine lapkričio 16).

Prieš dešimt metų vienas amerikietis mokslininkas, kaip pirmos klasės turistai, lankėsi Sovietuose. Jam buvo duotas automobilis su šoferiu ir leista lankytis įvairiuose universitetuose bei institutuose. Kai jo kelionė baigėsi, Amerikos atstovas Bohlen surengė jam išleistuves atstovybėje. Jis buvo supažindintas čia su įvairiais Sovietų žymiais pareigūnais. Buvo nustebintas, kai vienas iš pareigūnų pasirodė buvęs jo šoferis.

Prieš trejus metus prancūzas studentas Leningrade buvo apkaltintas mėginęs juodojoje rinkoje parduoti savo apsiaustą. Prigąsdintas galimom pasekmėm, jis sutiko pranešinėti apie savo draugus ir apie tarautojus Prancūzijos atstovybėje.

Beveik tuo pat metu anglas studentas buvo pakviestas į viešbutį rusų, rusų poezijos specialisto. Kiek jie apie poeziją kalbėjo, kiek nugėrė, mažiau svarbus reikalas, bet kai anglas išsiblaivė, pasijuto, kad guli lovoje nuogas šalia rusų, o kambaryje yra fotografas ir du saugumo agentai. Jam buvo pasakyta, kad nusikalto sovietiniam įstatymam ir bausmės gali išvengti tik atvirai viską prisipažindamas ir pasirašydamas pažadą pranešinėti apie kolegas studentus.

Pereitą pavasarį mainų programoje Toronto universiteto pasiūstas į Sovietiją kanadiečių važiavo Maskvoje taksiau.

Staiga taksis buvo sustabdytas, ir du K.G.B. agentai nugabeno jį į kitą miesto dalį, apkaltino šnipinėjimu ir antisovietine propaganda. Turis išsiperkti informacijom apie kitus studentus ir Kanados atstovybės žmones.

Dramatiškiausias — sako Byrnes — buvo Yale universiteto profesorius Fr. Barghoorn likimas. Jis, 1963 spalio mėn. įeidamas į Metropolitio viešbutį Maskvoje, gavo iš ten stovinio žmogaus kažkokį raštą ir įsikišo jį į kišenę. Pagal tą raštą jis buvo suimtas ir išsėdėjo Lubiankos kalėjime porą savaitių. Tik prezidento Kennedy griežta intervencija buvo paleistas.

Iš vienių metų programos dalyvių skaičiaus — sako Byrnes — iš 320 septyni buvo išvaryti iš Sovietijos, aštuoniolika patirts nelaukė galo, baimindamiesi KGB arba buvo patarti Amerikos atstovybės išvykti, kada KGB jais ėmė rodyti ypatingą susidomėjimą.

Susidomėjimas reikšėsi tuo, kad vienam buvo duota didelių pažadų — dovanų giminėm, leidimas pakeliauti po visą Sovietų Sąjungą, gerai apmokama akademinė karjera. Kitam buvo pasiūlytas rankraštis išgabenti į užsienio leidyklą. Trečiam buvo pakiestas net raketos brėžinys. Dar vienas buvo apkaltintas homoseksualizmu ir jo padėti sunkino dar labiau tai, kad jis buvo gimęs Sovietų valdomoje teritorijoje. Iš tokio buvo reikalaujama specialių žinių ir apie emigrantines organizacijas.

Ne į visus vienodai kimba KGB. Byrnes pastebėjo, kad ypatingais taikiniai virsta Harvardo univ-teto ar Columbijos universiteto rusų institutų siųstieji asmenys. Ypatingas dėmesys taip pat kreipiamas į tuos, kurie laisvai rusiškai kalba.

Slaptoji policija dažniausiai panaudoja progą, kada asmuo yra vienas, ar išvykęs iš Maskvos. Tada nėra liudininkų, kurie galėtų aliarmuoti Amerikos atstovybę.

Žinias apie tuos, kurie patraukia KGB dėmesį, jie yra surinkę iki smulkmenų. Vienam pakuotam amerikiečiui pasakė net, kiek jis turi paskolos.

(nukelta į 4 psl.)

SPAUDA

DĖL AMERIKOS BALSO

Draugas gruodžio 8 vedamajame (b. kv.) taip pat prašėjo dėl Amerikos Balso lietuviškų transliacijų. "Washingtonas kurį laiką leido dvi lietuviškas programas po pusvalandį vakarais ir po 15 minučių rytais. Tačiau rytmetinės programos buvo panaikintos ir Lietuvoje tebuvo girdimos tik dvi — 6:20 ir 8 val. programos. Pastarosiomis dienomis, rodos, būta ketinimų lietuviškų programų leidimą per Amerikos Balso visiška sustabdyti. Padarius tam tikrą spaudimą, dalis programų išgelbėta: Lietuvos žmonės girdės tik vieną pagrindinę 6:30 val. programą, o antroji tebus pirmosios pakartojimas. Taigi laikas liko tas pats, bet turinys pusiau sutrumpintas, kitais žodžiais, pati programa labai sumenkinta."

Dėl programų turinio: "Klaustytojai nusiskundžia objektyvios informacijos stoka ir perduodamų žinių neobjektyvumu, palankumu Sovietams."

Dėl tylos apie "bendradarbiavimą"

Naujienos gruodžio 3: "Bendradarbiavimo — dialogo" svaigulys šiuo metu kiek aprimo. Iš okupuotos Lietuvos mus pasiekė gan patikimos žinios, kaip Maskvos užsuktieji gebėsiškai planavo įliepsnoti "bendradarbiavimo dialogą"... išivijoje numatė žmones, kuriem buvo pavesta išvystyti galimai didesnę "dialoginį" ginčą."

Laikraštis mano, kad į tas ginčo provokacijas reikia taip

atsiliepti: "Bendradarbiavimas labai jautri ir slidi pakalnė. Pats metas tą pakalnę apeiti tyliai. Kiekvienas padorus lietuvis turi turėti kantrybės ir vertinti tylą. Kada kalbame, tai mokėkime suprasti, kada kalba brolis, o kada — okupantas. Mums mažiau pakenkia tyli, negu pasinaudojant didėlimis laisvėmis — plepumas".

Paleckio ir Paleckienės pareiškimai

Dirvos vedamajame gruodžio 3 buvo pakartota A. ir M. Rudzių informacija, pasakyta Chicagoje Lietuvių radijo forume, apie susitikimą su Paleckiu ir Paleckiene lapkričio 1 New Delhi mieste, Indijoje, kur vyko tarptautinės parlamentarų sąjungos konferencija.

"Pasitaikius progai, p. Rudziūnai pasikalbėjimo metu paklausė, kodėl į Lietuvą neįsileidžiami JAV lietuvių laikraščiai ir knygos. Justino atsakymas buvo tai, kad Lietuva pakankamai turinti savo leidinių, savos kultūros, jai nereikia nieko iš svetur".

"Kitas išsėdėtinis dalykas paaiškėjo, kad Paleckienė užklaudė, kaip amerikiečiams patinka vis dažniau ir dažniau atvykstantieji svečiai iš Lietuvos. Jie esą tokie kultūringi ir tokie talentingi. P. Rudienė paklausus, kaip tokie paprastai dainininkai ar rašytojai gali taip plačiai ir toli važinėti. Paleckienė atsakius: "Ne iš savo pinigų jie važinėja, valdžia jiems užmoka".

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška sluntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, stovybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primum užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageldavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišyos, spalvotos, lovoms užtesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausia rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — Lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA ir KEKSAI
Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street

McKees Rocks, Pa.

Phone: 331-4455

Džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Iron City Clock Hospital

EXPERT WATCHMAKERS
Authorized dealers of Longines - Wittnauer and Bulova Watches
SIMON ALELIONAS

2120 Forbes St.

Phone 281-7399

Pittsburgh 19, Pa.

CHICAGO

NEW YORK

Litas Investing Co., Inc.

Čikagoje
kviečia apsisotiti
gražiam, moderniam
LITO B-vės administruojamame

O' HARE CONGRESS INN

3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131
Telef. 455-4300

Viešbutis yra arti O'Hare Airport. Transportacija iš aerodromo į viešbutį veltui. Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės yra labai tinkamos konferencijoms, suvažiavimams, vaišėm. Apšildytas baseinas, didelis ir modernūs kambariai, restoranas.

New Yorke apylinkėje smulkesnėm informacijom gauti
prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ZINIĄS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Anapus šauksmo

Civilinių gyventojų žudynės Vietname — apie tai šaukiama šiuo metu daugiau nei apie ką kitą. Šaukiama spaudoje, televizijoje, Kongrese. Prezidentas vengė suvisuotinio, vertindamas Mylai žudynes kaip atskirą neigiamą epizodą. Sen. Fulbright sakė, kad Mylai žudynės reiškia Amerikos moralės smukimą. Magazines Life aiškino, kad Mylai egzekucija skatina amerikiečius perkratyti savo sąžines.

Nėra lengva susiorientuoti, kiek anapus to šauksmo rodo sąžinė, jautrumas moralei, kiek kiti motyvai. Blaiviau tam suprasti padeda žvelgimas į Vietnamo epizodą panašiu įvykiu fone ir stebėjimas, kaip į juos amerikiečiai buvo atsiliepię.

Civilinių gyventojų žudymas esą reiškia moralės smukimą ir dėl to šaukiama. Ar taip pat buvo šaukiama, kada tame pat Vietname 1968 Tet šventės metu komunistai užimtame Hue mieste išžudė ir į griovius suvertė 3,000 miesto civilinių gyventojų; kada Jungtinių Tautų kariuomenė 1961 Katangoje bombardavo ligonines su civiliniais ligoniais; arba, einant dar toliau — kada Amerikos bombonešiai 1944-45 nužudė ne šimtus, bet šimtus tūkstančių civilinių gyventojų Drezdene, Wuerzburgėje; kada Sovietų enkavedistai nužudė ir pakasė Katyno miške 12,000 lenkų; kada Sovietai net ne karo metu 20 mil. civilinių gyventojų sukimšo į koncentracijos lagerius?

Ar tie sluoksniai, kurie dabar šaukia dėl Vietnamo, ir tada buvo tokios jautrios sąžinės ir moralės? Jei ne, jei jautrumas taikomas nelygiai, ne visiem civilinių gyventojų žudymam, tai žmonės, kurių jautrumas nukreiptas tik į vieną pusę, yra panašūs ir arklius, ku-

riem akys pridengtos pavalkų dangalais.

Jei mato tik kai kuriuos įvykius, tai jie yra arba ligoniai arba politiniai hipokritai (veidmainiai). Jei ligoniai, tai jų gaila, gaila ir visuomenės, kurios opinijai jie nori vadovauti ir verčia ją būti taip pat "sick society". Jei veidmainiauja, tai tenka susimąstyti, kas yra anapus jų šauksmo apie moralės sunykimą, sąžinės perkratymą.

Tuos anapus šauksmo motyvus ir vėl padeda suprasti žvelgimas į šiuos įvykius panašiu įvykiu fone.

Trejetų metų eigoje Amerikoje jautrumas ir šauksmas pirmiausia pasirodė prieš žvalgybą — CIA. CIA veikimas buvo parodytas kaip negarbingas, nemoralus, žeminas asmenį, darąs gėdą kraštui.

Atėjo antra jautrumo ir šauksmo banga — "police brutality".

Ar dabar nėra trečia banga — šauksmas prieš kariuomenės nemoralumą ir brutalumą, kada kaltinamas jau ne atskiras karys, bet siūlant civilinių asmenų komisiją įvykiams ištirti reikiama nepasitikėjimas kariuomenės institucijos tyrimais?

Amerika nėra pirmoji su panašiais šauksmais. Prieš trejetą dešimčių metų Prancūzijoje, kada valdė "liaudies frontas" — socialistų ir komunistų koalicija, buvo labiausiai išplėstas pasityčiojimas iš žvalgybos, policijos, kariuomenės.

Jei tos trys institucijos reiškia valstybės apsaugą viduje ir iš oro, tai jų sunikinimas reiškia siekimą atidaryti vartus anarchijai. O po anarchijos ateina diktatūra — vienos ar kitos spalvos, saviškių ar svetimųjų.

(nukelta į 8 psl.)

VAIZGANTAS

ŽEMAIČIŲ ROBINZONAS

(10) Vinco išvaizda pribaižė Ontę. Jis pirmą kartą matė savo šeimininką ir vadą tokį nerobinzoniską, nusiminusį, rankas nuleidusį. Jis kone pablūdiomis akimis dairė aplink savo sodybą, kur buvo kone baigiami statyti dideli trobesiai: troba, klėtys, laidaras, daržinės, reja, o kas liko, nugabenta kumetynui. Kaip jis dabar visa tai paliks, ką tokia meile ir tokiu atsidėjimu padarė? Svetur iš eidamas, vita to juk nesusiimsi į skreitą, o palikti suirs ar bus suardyti ir niekam akių nebesotins. Kas bežadins laukimą šeimyninio gyvenimo?

Sugriuvo, nuvyto ir paties Ontės laukimas, taip netikėtai, lyg pasakiško karalaidžio sužadintas. Ontė buvo sunkios galvos; tiek sunkios, kiek ir jo kumštis. Bet kai kumštis prireikus galėjo ką padaryti, su protu nieko. Sielvartas jį greičiau pakirto neg sunkus darbas. Nieko pats nesumesdamas, lygu girtas nusvyravo į sene-

lius Vaurus pasiguosti. Seneliai kaip visados tursinėjo, lazdelemis pasiramščiuodami, tai saulutės atokaitoje šildė šalstantį savo kūną, tai ūksmelėje vėsinos antrapus rūmo.

— Koks mūsų Vencelis panašus į savo amžinatilsalį tėvelį. Toks pat lieknas, aukštas it nendrelė; toks pat skais-taveidėlis ir geraširdėlis. Lyg pono Dievo šventuolėlis, — kalbėjo kūma Vauruviene. Ji kitados ypatingai mėgo gražų savo kaimyną ir su tuo visai nesislėpė.

— Kad tu, motin, kai pradedi: jau ir šventuolėlis. Gal pats angelėlis? — iritavos kūma Vaurus, kuriam kitados ypatingai patikdavo Kaniavienė savo rimtimi ir taikumu.

— O ko betruksta? — atšovė kūma Vauruviene, akplėšiška žiūrėdama kūmai Vaurui tiesiai į akis, lyg sakyte sakydama: tik paprieštarauk, tik paprieštarauk!

Kūma Vaurus nė nemanė prietarauti.

Apžvelgti Lietuvos laisvinimo darbai

New Yorke gruodžio 6-7 dienomis įvyko Vliko seimas

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas įvyko gruodžio 6-7 New Yorke, "New Yorker" viešbutyje. Seime dalyvavo 43 atstovai ir apie tiek pat svečių — pirmąją posėdžių dieną suvažiavimo dalyvių skaičius siekė apie 100 asmenų.

Seimas buvo sklandus ir atstovai šaltai, dalykiškai, be įsikišimų ir be politinių aistrų atspalvio svarstė Vliko valdybos seimui pateiktą dienotvarkę.

Seimą atidarė Vliko valdybos pirmininkas dr. J. K. Valiūnas. Jis, padėkojęs už Vlikui teiktą paramą, dėkojo visiems, įvairiu būdu veiklai talkinusiems. Valiūnas toliau išdėstė Vliko politikos iššiolinę veiklą, ją pavadinęs "nuoširdumo ir atvirumo politika mūsų visų veiksmų atžvilgiu ir sutelktu judrumo svetintaučių linkme".

Seime dalyvavo garbės svečiai: Lietuvos gen. konsulas N. Y. A. Simutis, PLB valdybos pirmininkas St. Barzdukas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas, JAV LB valdybos pirm. B. Nainys.

Pirm. dr. J. K. Valiūniui pasiūlius, sudarytas seimo prezidiumas: pirmininkas T. Blinstrubas, ALT vicepirmininkas iš

Chicago, vicepirmininkas dr. J. Valaitis iš Chicago ir sekretorius inž. J. Vasys.

I seimo komisijas buvo paskirti: į mandatų komisiją — dr. J. Maurukas, K. Ciziūnas ir Čerkeliūnienė, į nutarimų komisiją dr. D. Krivickas, M. Mackevičius, Pr. Razgaitis ir A. Vasaitis, į apyskaitos kontrolės komisiją — B. Bieliukas, dr. A. Skėrys ir V. Vaitiekūnas, ir į sąmatos komisiją — P. Dulevičius, J. Pažemėnas ir L. Virbickas.

Seimą sveikino žodžiu: Lietuvos gen. konsulas New Yorke A. Simutis, drauge perdavęs ir min. J. Kajecko Washingtono sveikinimus, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, PLB valdybos pirm. S. Barzdukas, nurodė, kad pastaraisiais metais Vlikas ir Bendruomenė veikia tarpusavio susipratimo dvasioje, dar pridūręs, kad būtinas esminis visų lietuviškųjų veiksmų bendradarbiavimas.

Bendruomenės JAV-se valdybos pirm. inž. B. Nainys savo sveikinime pažymėjo, kad principų bei tikslų atžvilgiu — mes visi vieningi, kad Bendruomenė siekianti darnos ir respek-

tuojanti Vliką. ALT-os vardu sveikino jos vicepirmininkas T. Blinstrubas.

Kiti sveikinę seimą: dr. A. Skėrys (BALF-o vardu), K. Miklas (BATUN), J. Šlepetys (Liet. Teisinių D-jos CV vardu), nurodė, kad lietuvių teisininkai veiksmingai įsijungė į veiksmų veiklą.

Raštu sveikino vysk. V. Brizgys, Lietuvių Moterų Klubų Federacija — pirm. V. Leskaitienė ir Liet. Savanorių Kūrėjų Sąjunga.

Vėliau buvo gauti sveikinimai iš Lietuvos Krikščionių Demokratų Europos Tarybos ir iš Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos.

Pranešimų apie Vliko veiklą 1969 metais buvo penki. Vliko tarybos vardu kalbėjo jos pirmininkas dr. B. Radzivanas. Jis nurodė: Taryba per pastaruosius metus priėmė visą eilę nutarimų. Jų svarbesni: dėl išėivių bendradarbiavimo su tautiečiais Lietuvoje, dėl stiprinimo ryšių su ukrainiečiais, ypač Europoje, dėl reikalo Vliko Tautos Fondui svarstyti lėšų surinkimo pobūdį, bei pereiti iš ikšiolinės — į mokestinę sistemą, aukas laisvinimo darbu

renkant. Nurodyta, kad Vliko taryba (ją sudaro 15 visų Vli-ke dalyvaujančių partijų bei sambūrių atstovai) savo uždaviniui laiko Vliko veiklos planavimą.

Vliko valdybos veiklą savo pranešime seimui išryškino vicepirmininkas dr. B. Nemickas. Jis pažymėjo: Valdybos veikla Lietuvos laisvinimo bare ėjo dviem kryptim: a. į pačius lietuvius, pavergtuosius ir laisvuosius, — kad jų pakanta išvertų ir įstanga augtų Lietuvos laisvės kovai, ir b. į svetimuosius, kad jų dėmesys Lietuvos laisvės bylai nesiliautų, o palankumas jai didėtų.

Vliko valdyba savo žygius stengėsi derinti su kitų lietuviškų institucijų ir organizacijų vykdomais Lietuvos laisvinimo darbais. Bendradarbiavimas su jomis buvo nuoširdus ir sklandus.

Valdyba ieškojo glaudesnio bendradarbiavimo su jaunesniaja karta, kad ji paveikiau įsijungtų į Lietuvos laisvinimo darbą. Vlikas palaikė ryšius su visuomene, jos nariai įvairiomis progomis važinėjo į lietuvių telkinius JAV-se, darė viešus pranešimus bei tarėsi su lietuvių organizacijų vadovaujama asmenimis. Šiais metais Vlikas buvo surengęs simpoziumus: Lietuvos laisvinimo klausimams bei ryšiams su tē-

vyne apsarstyti ir politinį jaunimo seminarą, ir, metams baigiantis, simpoziumą apie tarptautinės politikos raidą ir Lietuvos laisvės atstatymo kelią.

Informacijos bare Vlikas leidžia Eltos biuletenius septynimis kalbomis: lietuvių, anglų, vokiečių, prancūzų, italų, ispanų ir arabų.

Svarbus įvykis, susietas su ilgomis, bet sėkmingomis valdybos pastangomis, tai lietuvių kalba radijo programų Madrido radijo siųstuose atnaujiniamas nuo š.m. spalio 1. Valdybos ir ypač jos pirmininko J. K. Valiūno pastangų dėka, šis svarbus darbas vėl įstatytas į beveik normalias vėžes. Į okupuotą Lietuvą žinios perduodamos, be Madrido, dar Washingtono (per "Amerikos Balsą"), Romos ir Vatikano radijo siųstuvų. Medžiagos parūpinimas radijo programų vedėjams — tai nelengvas darbas.

Leidinių srityje valdyba paruošė ir išleido 50,000 egz. "Lithuania" brošiūrėlę anglų kalba. Numatoma išleisti veikalą — knygą, kurioje dokumentais laisvajam pasauliui bus atskleista Ribbentropo-Molotovo pakto, Lietuvos nepriklausomybę sužlugdžiusio ir atkėlusio vartus antrajam pasauliniam karui, nusikaltimus. Taip pat pradėta ruošta trečiojo leidinio, kuriame svarstomas bei vertinamas lietuvių tautos rusinimas.

(nukelta į 5 psl.)

Švėskime Kalėdas amžinų tiesų šviesoje

Kristaus gimimo švenčių proga su dideliu malonumu pasinaudoju pareikšti visiem lietuviams savo geriausius linkėjimus.

Šio laiko kai kurių tikinčiųjų dvasiniame sąmyšyje norisi klausyti, ar Kristaus gimimo šventė visiems bus tokia pat prasminga, jautriai maloni, kaip iki šiol. Kai audrų debesys keliom dienom paslepia nuo mūsų akių saulę ir žydrias erdves, atrodo, kad tų erdvių visai nebeliko. Tačiau, kai debesys prakrinka ar kai virš jų pakyla, vėl pamatome saulę ir giedrias erdves — tas pačias ir savo vietoje.

Mūsų Bažnyčios gyvenimo neseminiuose pasikeitimuose dalis tikinčiųjų taip pasimetė, kad savo kalbose ir elgesy yra pradarę tiesų kelią. Neseniai pasibaigusioje konferencijoje Amerikos vyskupai, įvairiuose kituose kraštuose eilė patyrusių kunigų ir pasauliečių visus tikin-

čius kviečia susitelkimo ir maldos keliu grįžti deramontvarkon ir ramybėn.

Lietuviai galime pagrįstai džiaugtis, kad peiktinų iškrypimų doktrinoje ar elgesyje mūsų tarp pasitaiko mažiau negu kitų tarpė.

Kristus, jo žodžiai, jo malonių palikti šaltiniai ir mūsų santykiavimo su Dievu pagrindiniai būdai yra visada tie patys. Žmonės, jų nuomonės, nuotikos yra trumpalaikiai. Jie tensesudrumsčia ir tensesuklaidina mūsų protų nei širdžių.

Virš visokių laiko nuotaikų ar net ir klaidų švėskime Kristaus gimimo šventę amžino Dievo ir amžinų jo tiesų šviesoje. Gyvu tikėjimu, pagal jį gyvenimu ir karšta malda būkime su Kristum, tiesos ir ramybės davėju.

Visiems nuoširdžiai linkiu Dievo palaima, šviesa ir paguoda gausių švenčių.

Vysk. V. Brizgys

DIDŽIAUSIA DOVANA

Artinasi Kalėdų šventės, ir mums dažnai kyla mintis, ką geriausio vaikams padovanoti. Vienos dovanos greitai sunyksta, o kitos, skirtos asmenybei formuoti, lieka visam gyvenimui.

Sv. Antano gimnazija gražioje Atlanto pakrantėje per tryliku metų mokė mūsų jaunuolius būti ištikimais tėvų tikėjimui ir lietuvių tautai. Ši pavasarį mokykla dėl mokinių trūkumo užsitarė, bet patalpos dar niekam neužleistos: vis tebelai-komos atdaros lietuviškajam jaunimui.

Patalpos puikios, mokslo lygis toks, kad mokiniai be sunkumų stvoja į kolegijas bei universitetus, aplinka graži. Bendrabučiai geri, bet, negana to, projektuojama pastatyti visai naują, modernų bendrabutį, jei tik lietuviškoji visuomenė gimnazija domėsis.

Bendrabutinės mokyklos šiame krašte gana populiarios. Lietuviai tėvai turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į Sv. Antano gimnaziją, vienintelę aukštesniąją mokyklą Amerikoje, kur paskutiniu metu buvo oficialiai

dėstoma lietuvių kalba. Joje mokslas atsieina žymiai mažiau, negu panašaus tipo amerikiečių mokyklose, o mokiniai gauna ir tai, ko nėra kitur — lietuvišką ugdymą.

Sv. Antano gimnazijos vadovybė tebelaukia, kad ligi šių Kalėdų atsilieptų tėvai, kurie norėtų 1970 metų rudenį leisti savo sūnus į minėtąją gimnaziją. Tai paskutinė proga turėti Amerikoje lietuvišką gimnaziją. Tokia proga daugiau nebepasikartos, nes naujai gimnazijai atidaryti nebesimato galimybių. Rašyti: Rev. Rector, St. Anthony High School, Kennebunkport, Maine 04046. Susidarius iš JAV ir Kanados bent 100 mokinių, mokykla vėl galės pradėti veikti.

Apsisprendę už Sv. Antano gimnaziją tėvai ir lietuvišką gimnaziją atkurtų, ir vaiku lietuvišką auklėjimą parūpintų. Tai būtų šiais lietuvių švietimo ir šeimos metais didžiausia kalėdinė dovana ir vaikui, ir visai tautai.

Jonas Kavaliūnas

Švietimo tarybos pirmininkas

Vliko seime kalba dr. Br. Radzivanas, toliau į d. Vliko sesijos pirmininkas T. Blinstrubas ir J. Vasys. Nuotr. V. Maželio

— Vencė daug kuo prašoko savo tėvelio nabaštiką amžinatilsį. Gabus buvo, lakaus proto buvo ir tėvelio nabaštikas, tik stigo jis sveikatos ir mokslo. O vaikui, rei, visa to kupinai, ir tų Dievo duotųjų talentų nė nemanoma į žemę užkasti ir ten laikyti, kaip mudu štai viso savo amžiaus taupmenas, o kuriam galui, nė patys nenusimanimė. Mes patys jomis, berods, nebespasinaudosime.

— Laikome, tėveli, užkase, kad blogas žmogus to vėjais nepaleistų, ką mes prakaitu ir taupumu sukrovėme. Ar atmeti, tėveli, kiek mes laiko esame išbuvę Kaniavose, kiek laiko Kaniavos pas mus. Buvome it viena šeima, vienas kiemas; bereikėjo, kad būtų ir viena kolyta. Dabar nebe toks svietelis. Visame kaime nebesimato; ką čia, visoje parapijoje nebenumanu taip draugiškai sugyvenanti. Seniai mes, tėveli, besimeldėm už geruosius savo draugus, kurie mums tokia malonia ir skaisčia šviesele švietė ir vienišų buitele ramino; ar jau ne laikas būtų užpirti mišesės su egzėvijomis?

— O kas gi beatsitiks blogesnio, kaip dirbus dirbus viską atgal sugriauti?

— Ką čia tu, vaikeli, svaitėji? Ar iš galvos kraustais; kas gi pastatyta begriaua? — iniko abudu teirautis.

— Aš maniau Vincentas šulinį pinigų beturjis, o kaip reikia, pasirodo, jo nieko nebelurima; nė dailidėms pabaigti mokėti, o stogininkams ir staliams nė pradžia. Kraičio, dar

— Paslaunės Kaniavų kiemas, kaip ir seniau. Bet dabar bus visam kaimui vidurys. Tegu tik įsiveda tą mieląją mergaitę Uršelę Bertašalę!

Tokios nuotaikos buvo kūmos Vaurūs savo podei Venceliui.

Ontė tų vienių bočių Vaurų teklusė, tuos vienus tegerbė; kitiems kaimynams turėjo paniekos žodi, o jauniems — tik savo kumštį už tai tik, kad jie netokie kaip jis diktuočiai.

Kūmos Vaurūs nemaž nustebė, išvydę slylių Ontę tokį koks nebebūt pajėgęs nė savo didelio kumščio iškelti. Buvo tiek suglebęs, jog, rodė, bet kas jį pargriauts.

— Kas gi tau, vaikeli, nutiko, kad tu šiandien toks? — tikrai moteriškai užjautė jį Vauruviene, o Vaurus visu savim parodė didelį susidomėjimą: jis visu liemeniu atsigrižo į Ontę.

— O kas gi beatsitiks blogesnio, kaip dirbus dirbus viską atgal sugriauti?

— Ką čia tu, vaikeli, svaitėji? Ar iš galvos kraustais; kas gi pastatyta begriaua? — iniko abudu teirautis.

— Aš maniau Vincentas šulinį pinigų beturjis, o kaip reikia, pasirodo, jo nieko nebelurima; nė dailidėms pabaigti mokėti, o stogininkams ir staliams nė pradžia. Kraičio, dar

(Bus daugiau)

MERRY CHRISTMAS

MILLER FURNITURE

Furniture, Carpets, Drapes, Appliances, Bedding

Carson at 20th St. South Side Pittsburgh, Pa. 431-1024

McKees Rocks — 599 Chartiers Avenue, 771-4100

Homestead, Pa. — 120 E. 8th Avenue, 461-0800

Season's Greetings
fromGLOBE DISTRIBUTORS
Inc.Mgr. W. W. SZUBA
All popular brands of Beer

Home delivery — Phone: 462-2833

130 West 7th Avenue Homestead, Pa.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkime visiem mūsų kostumeriam ir draugamsALEXANDER'S
SUPER MARKETSČia galima gauti gerų dešrų ir kumpių
HOMESTEAD BRADDOCK
310 E. 8th Avenue 714 Braddock Ave.

Sveikina visus ir linki liamingų Naujų Metų

Teisėjas Leonardas G. Velishka
ir
Adv. Lucille Kozłowski

1 E. Hollis Street, Nashua, N. H.

Kalėdų švenčių proga sveikina visus ir linki
laimingų Naujų MetųNASHUA FEDERAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

157 Main Street

NASHUA NEW HAMPSHIRE
"Bankas yra labai daug padaręs dėl daugelio"Linksmų
švenčių ir
sėkmingų
Naujų Metų!194 Main Street
NASHUA, N. H.

SEASON'S GREETINGS

MODERN RESTAURANT

DINING ROOM & LOUNGE

116 West Pearl Street, Nashua, N. H.

— Christmas Day will be closed —

SEASON'S GREETINGS FROM

NASHUA LOOMFIXERS ASSOCIATION,
Inc.

Nashua, New Hampshire

Linksmų Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų visiems savo
klijentams linki šis bankas.

HAPPY HOLIDAYS

Nashua, New Hampshire
Est. 1851

Kas toji Sparta ir kodėl ji pigiau parduoda?

Laikrašty nuolat matome skelbimą: jei norit nusipirkti gerą radiją, televiziją, kreipkitės į Sparta, į Juozą Giedraitį. Ir net pigiau parduoda!

Ir kokia čia prekyba, — kartą pagalvojau. Vaikščiojau po Jamaica Ave., kur daugiausia lietuvių susitelkę, ieškojau tokios krautuvės ir neradau. Pasirodo, čia kitokia prekyba, — prekyba paštu. Ir net patogi prekyba.

Kartą sutikau ir spartų Spartos organizatorių — Juozą Giedraitį. Gyvena jis atokiau nuo New Yorko — E. Northport, L. I. Lietuvoje jis buvo įsivilkęs į karininko uniformą ir tarnavo ginklavimo valdyboje, baigė ir teisės mokslus universitete. Atvykęs Amerikon, pripažino Royal rašomųjų mašinėlių firmos. Pradėjo dirbti. Ir čia jam atėjo mintis — lietuviams parūpinti rašomųjų mašinėlių su lietuviškais ženklais.

Taip 1950 metais jis Royal firmai davė pirmą užsakymą — užsakė net 30 mašinėlių. Taip pradėjo prekybą mašinėlėmis, neturėdamas jokios krautuvės ar sandėlio. Tuo metu gyveno Hartforde, kur buvo tos firmos centrinė. Vėliau jis pats atsikėlė gyventi į Long Island salą ir čia — išplėtė savo prekybą: pradėjo pardavinėti radijo aparatus, televizijas, skaičiavimo mašinas, rekorderius.

Taikiniai ...

(atkelta iš 2 psl.)

Tokiu įvykiu — sako Byrnes — per pastaruosius 10-15 m gausu su mokslininkais, studentais iš Amerikos, Anglijos Prancūzijos ir kt. Ypač KGB priekabingumas sustiprėjo nuo 1965, o labiausiai nuo 1968 Čekoslovakijos įvykių. Nuo slaptosios policijos veiklos prieš Siniavskį, Danieli, Litvinovą. Nuo tada vėl sustiprėjo tarp žmonių baimė ir nepasitikėjimas vienas kitu. Palygint su dabartim, Chruščiovo laikai buvo atolydis.

Amerikiečiai, grįžę iš Sovietų, su simpatija atsiliepia apie rusų mokslininkus. Bet grįžti taip pat įsigiję nuojautą, kad niekad negali būti tikras, ar sovietinis draugas nėra agentas ar provokatorius. Kai kurie turėjo nutraukti su sovietiniais draugais santykius, kad neužtrauktų jiem KGB tardymų. Visi išmoko pasikalbėjime su sovietiniu draugu nesakyti jam kito draugo pavardės. Amerikiečiai ir jų sovietiniai draugai buvo priversti tikėti, kad kambariuose, kur dabar apgyvendinti amerikiečiai, anksčiau gyveno kiti amerikiečiai ir kad sienoje yra įtaisyti slapti mikrofonai, o telefoniniai pasikalbėjimai visada rekorduojami. Vienas, kuris atsidūrė KGB įstaigoje, gavo pasiklausti savo kalbos su draugu — nekalto kalbos, kurioje tarėsi dėl susitikimo restorane ar teatre.

Studijas sunkina ir specialiai sudaromos kliūtys. Pagal Byrnes informaciją tebuvo leidžiama studijuoti tik Maskvos ir Leningrado universitetuose; tik 1969-70 programoje jau leista ir Rostove bei Voroneže. Prieiti prie archyvų kliudoma, nors susitarime iš anksto buvo aiškiai pažadėta. Mokestis už dokumentų ar raštų fotokopijas nepaprastai didelis. Amerikiečius stengiasi atriboti nuo rusų, kad nebūtų bendravimo.

Ir vis dėlto Byrnes mano, kad tie mainai naudingi. Naudingi amerikiečiam, nes jie geriau pažįsta sovietinį žmogų ir jo gyvenimo sąlygas. Naudingi Sovietam, nes kai amerikiečiai studijuoja literatūrą, kalbas, tai sovietiniai svečiai studijuoja Amerikos technologiją, mediciną ir jos žinias gali sau pritaikyti.

Lieka neatsakomas betgi klausimas, katrai pusei naudos daugiau.

Juozas Giedraitis, Spartos savininkas

Ir kodėl pigiau parduoda?

Susidomėjau tokia prekyba. Norėjau net aplankyti jo E. Northportą, bet — jis pats atskleidė didelį portfelį ir supažindino su savo krautuve.

Tuoj šoviau pirmą klausimą: kodėl pigiau parduodi?

Atsakymas buvo labai aiškus, nes jo krautuvė — tai portfelis. Jeigu reikėtų išlaikyti krautuvę kur nors prekybos kvartale, kokia būtų nuoma. Prisdėtų dar ir kitų išlaidų daugybė — telefonas, šviesa, draudimai, mokesčiai, gal net tarnautojų reikėtų pasisamdyti.

Dabar tos nemažos išlaidos atpuola, nes krautuvė sutelpa į portfelį. Todėl jis gali parduoti pigiau nei normaliai tos prekės gaunamos rinkoje.

Ir kaip prekiaujama?

Kai krautuvė sutelpa tik portfelin, tuoj atsiranda ir kitas klausimas — kaip prekiaujama, negi jis vaikšto nuo durų iki durų kaip "seilsmanas".

Atsakė jis labai trumpai — paštu.

Jis savo skelbimus deda laikraščiuose. Žinoma, skelbimas — tai ne krautuvės vitrina. Viso nesurašysi, viso nesudėsi. Surašo tik pačius didžiuosius pagrindus.

Kai žmogui reikia kokios mašinėlės ar spalvotos televizijos, jis parašo Spartai. Ši tuoj atsiunčia savo katalogus. Tiesa, rašant pravartu pažymėti, už kokią kainą maždaug norėtų vieno ar kito daikto. Kainą reikia pažymėti todėl, nes jis tada orientuojasi, ką pasiūlyti — kokią prekę gausi už tuos pinigus.

Katalogai pačių firmų parengti patraukliai, aiškiai ir suprantamai. Lengva iš jų susirasti ir pasirinkti. O toliau bereikės susirasti vėl su Giedraičiu, ir prekė bus pristatyta prie durų.

O kokia prekė?

Jei parduodama pigiau nei kitur, tai kokia bus ta prekė? Ar jis bus gera?

I tą klausimą jis irgi atsakė trumpai — prekė bus labai gera ir labai nauja!

Ir štai kodėl. Katalogai parengiami kasmet nauji ir platinantys išsiuntinėjami. Kai Sparta gauna užsakymą, ji tuoj kreipiasi į firmą ir pasako: tokią daiktą, kurio numeris (modelio) toks ir toks, išsiųsti šiuo adresu.

Iš sandėlių paimama prekė visai nauja, ką tik atvežta iš dirbtuvių. Jos modelis — naujiausias.

Pasirodo, kad rinkoje yra visokių modelių, kurių paprastas pirkėjas nė nežino ir nepažįsta. Pavyzdžiui, perki televiziją. Televizijos vidaus aparatūra yra nuolat tobulinama, įjungiami nauji išradimai, o jos dėžė — keičiasi gana pamažu. Ką čia žmogus gali žinoti, kokie tie televizijos "viduriai", seni ar nauji, svarbu, kad ji parengta gražiu švarkeliu.

Krautuvės suinteresuotos išleisti tokius poros trejetos metų modelius, nes vėliau dar labiau pasens, dar mažiau pirsks. Krautuvė parduodama stengiasi tokias prekes pir-

miausia parduoti, nes tai visokeriopas pelnas.

Gi Spartos krautuvė nesuinteresuota parduoti senų modelių. Ji pardavinėja tik naujiausias, nes prekes ima tiesiai iš firmos sandėlių.

Ką gali nusipirkti?

Pradėjęs nuo rašomųjų mašinėlių, pardavinėja ir dabar jas. Per metus parduoda apie 70 mašinėlių. Iš viso jau esąs parduavęs apie 1500 rašomųjų mašinėlių.

Savo "portfelinė" krautuvė yra tvarkingai susiskirstęs. Tuoj atskleidė mašinėlių skyrių ir parodė gana įdomių dalykų. Mašinėlės perka daugiau jauniesiems žmonėms, daugumoje vadinami "dypukai". Mašinėlės nepaveldimos. Jei šeimoje yra viena mašinėlė, vaikams augant, atsiranda ir antra, kurią paskui jau išsineša kuris vienas, išeidamas į atskirus namus.

Mašinėlės patarnauja mažiau raštingiems. Parodė net laišką, parašytą tokio žmogaus, kuriam raštas buvo sunkiau įveikiamas. Mašinėlė rašymo sunkumus pašalino, ir jis lengvai gali rašyti į Lietuvą savo bičiuliui. Mašinėlės siunčiamos visur, į visus kraštus. Net ir į Lietuvą.

Anksčiau pardavinėjo Royal, dabar Olympia firmos "portable" mašinėlės. Bet tuoj pasirodys su lietuviškais ženklais ir didelės biuro rašomosios mašinėlės. Jos turės 92 ženklus. Patogios ten, kur daug ir nuolat rašoma.

Prie šių mašinėlių jungtinis ir skaičiavimo mašinėlės. Jos labai išstobulintos, moka ne tik sudėti, bet atlieka ir visokius matematikos veiksmus. Tų mašinėlių turi bent kelių firmų.

Radijas paskutiniu laiku irgi smarkiai išsivystė, atsirado nešiojami tranzistoriniai aparatai. Jų turi visokiausių firmų. Yra tokių, kuriuos gali nešiotis kur tik nori ir kurie groja kuo puikiausiai, turi sodrų gilų toną.

Rekorderiai irgi pasikeitė iš pagrindų. Seniau buvę sunkūs, vos panešami, dabar — pasidariau mažučiai ir lengvi. Patogūs kėlonėm. Šių turi berods Telefunken, Zenith ir Grundig firmų, — visos vokiečių žinomos pasaulinės firmos.

Spalvota televizija vis labiau plinta ir lietuvių tarpe. Sparta pardavinėja Zenith firmos. Pasirinkimas labai didelis, nuo 299 dol. iki 1400 dol. Prie televizijos pridėda ir kitokių įtaisymų — radiją, patefoną, taip padaro didelį "balda".

Kai parduodama spalvota televizija, tos bendrovės žmogus ateina į namus ir suderina spalvas, paleidžia televiziją į darbą. Kartu nurodo ir tos apylinkės televizijos "klinikas", kur reikėtų kreiptis, jei aparatas sugestų.

Kad būčiau gudresnis, susipažinęs su tais aparatais, paliko visokias literatūras. Ji parengta gražiai, patraukliai ir net gundančiai, kad noris tą daiktą pamatyti realybėje — savo namuose. (p.j.)

SEASONS GREETINGS

CARTER'S MEN'S
SHOPMODERN MEN'S STORE
128-130 MAIN STREET
NASHUA, N. H.

SEASON'S GREETINGS

P. E. FLETCHER CORP.

Nashua's Largest Appliance Dealer

228 Main Street, Nashua, N. H.

Tel. 889-4146

Sveikina visus Kalėdų ir Naujų Metų proga

DE LUXE RADIO TELEVISION
SALES, Inc.

67 East Pearl Street, Nashua, N. H.

Tai viena iš didžiausių radijo, televizijos, Hi-Fi Stereophonic Players Sound, Intercom. Systems, Maytag Washers-Dryers ir kitokių daiktų krautuvė. Dabar prieš Kalėdas turi didelį pasirinkimą. Už-eikite ir pamatykite ką galite pirkti. Zenith Color TV prieinama kaina.

Tel. 883-5722

SEASON'S GREETINGS TO ALL

FIRST FEDERAL SAVINGS

& Loan Association of Nashua

223 Main Street, Nashua, New Hampshire 03060

Telephone: (603) 889-2123

Merry Christmas and a Happy New Year

to all members and friends

POLISH-AMERICAN CLUB

15 School Street, Nashua, N. H. — Tel. 889-9819

Season's Greetings from

Crowley Insurance Agency

15 High Street, Nashua, N. H.

PETER J. MARDLE, Agent

SEASON'S GREETINGS FROM

STANLEY P. ZIS

Funeral Director

formerly

Michealonis Funeral Home

26 Kinsley Street, Nashua, N. H.

Tel. 882-3501

Kalėdų ir Naujų 1967 Metų proga sveikina visus

Charles F. Kazlauskas

vienintelis lietuvis laidotuvių direktorius

8 E. Pearl Street, Nashua, N. H. — Tel. 882-0731

Sveikina savo klijentus Kalėdų ir Naujų Metų proga

Degasis Insurance Agency, Inc.

Complete INSURANCE Service

4 Olive Street, Nashua, N. H. Telefonas: 882-4641

Kalėdų šventės čia pat. Pirkite kalėdines dovanas

Wingate's Pharmacy

131 Main Street, Nashua, New Hampshire

Nupirkta kalėdines dovanas įriša (apvynioja) gražiai nemokamai.

Dearborn Wingate, Reg. Ph. — Tel. 2-9733

Sveikina visus ir linki linksmų Kalėdų švenčių

ir laimingų Naujų Metų.

Kalėdines dovanas, atvirutes ir kitokius daiktus pirkite

George Scontsas & Sons

P. G. SCONTASAS

173 MAIN STREET NASHUA, N. H.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems

Tavern Hotel

9 Clinton St., Nashua, N. H.

Rooms by day or week — S. Docos, Mgr.

Sveikina visus Kalėdų švenčių proga ir linki

laimingų Naujų Metų

WEST END BEVERAGE COMPANY, INC.

46 Spring Street

Nashua, N. H.

Tel. 883-7774

Merry Christmas and a Happy New Year
to all our members

Canadien Club

NASHUA, N. H.

NEBĖRA INŽ. VLADO DILIO MŪSŲ TARPE

Lapkričio 26 buvo palaidotas žymus New Jersey lietuvių veikėjas inž. Vladas Dilis, sulaukęs 74 metų amžiaus. Atsisveikinimas su velionim įvyko lapkričio 25 Buyaus šerminėje, Newark. Šių eilučių autoriui anksčiau nėra tekę matyti tiek daug žmonių šerminėje. Vėliau atėję lankytojai turėjo laukti lauke, kol gavo progą pareikšti mirusiajam pagarbą. Tai rodo, koks populiarus ir mylimas velionis buvo savo tautiečių tarpe.

Atsisveikinimo eigą tvarkė Antanas Rugys, kviesdamas iš eilės įvairių organizacijų atstovus, kurie savo pagarbiais žodžiais išskėlė velionies nuopelnus kaip lietuvių ir žmogaus. Karstas buvo padengtas Lietuvos trispalve bei apsuptas gausiomis gėlėmis. Savo atsisveikinimo kalbose kunigas Viktoras Dabušis, Kazys Janušas, Valentinas Mėlinis, profesorius Jokūbas Stukas ir Albinas Trečiokas išskėlė velionies Dilio gausius darbus ir jo kilnią širdį lietuviškumui. Visą savo laisvalaikį jis skyrė savo

Kearny, N. J.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

New Jersey Lietuvių Taryba, sukviesti posėdžio visų lietuviškų kolonijų atstovus, nusprendė, jog Lietuvos nepriklausomybės New Jersey lietuvių bendras minėjimas būtų ruošiamas 1970 vasario 15, sekmadienį, Kearny, N. J.

Iškilmingos pamaldos bus laikomos Skausmingosios Dievo Motinos bažnyčioje 10 v. ryto, o vakare banketas su atitinkama programa Lietuvių Katalikų Bendruomenės centro salėje.

Išidėmėkime tą sekmadienį ir nepasidėkime kitur dalyvauti. Būkime visi laiku bažnyčioje ir reto pobūdžio bankete, kur pasijusime esą savųjų tarpe, o kartu atnaujinsime ryšį Lietuvos nepriklausomybei atgauti.

Kun. Domininko Pociaus kunigystės jubiliejus

1970 balandžio 26, sekmadienį, iškilmingai bus pagerbtas skausmingosios Dievo Motinos parapijos klebonas kun. D. Pocius 25 metų kunigystės jubiliejaus proga. Tam reikalui yra sudarytas komitetas, kuris jau skirsto darbus ir ruošiasi šį įvykį ko iškilmingiau paminėti.

Klebono kun. D. Pociaus įnašas parapijai didelis. Jis čia ir vikaras ir administratorius, keletą metų buvo išskeltas į Šv. Onos parapiją Jersey City, o dabar ir vėl grįžo klebono pareigoms.

Jo buvimo metu pastatyta bažnyčia, vienuolynas, suorganizuota parapiinė mokykla ir įgyti pastatai mokyklai.

Dar galutinai nesutarta, kur bus akademinė dalis ir banketas.

Balfo skyriaus vaju

Surinkta ir išvežta į Balfo centrinį sandėlių Brooklynan 6000 svarų drabužių. Transporto priemonės parūpino ir darbo jėgą drabužiam pakrauti ir iškrauti pasamdė parapijos vadovybė. Vajaus metu drabužiai buvo sunašami į klebonijos patalpas.

Piniginis vaju dar tebevyksta

Jau surinkta aukų apie 200 dol. Galutinai vaju numatoma baigti sausio mėn.

Persikėlė kitur

Petras Maleckas lapkričio 8 vedė Adelę Mončienę ir persikėlė gyventi į Hillside, į žmogų namus. Žiedus sukeitė Šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje. Moterystę palaimino kun. P. Totoraitis.

P. Maleckas Kearny išgyveno daugiau 20 metų. Buvo geras lietuvis, uolus parapietis ir Šv. Vardo Draugijos narys. Sėkmės naujam gyvenimui!

J. Mel.

tautos populiarinimui ir tiesiog sirgite sirgo lietuviškais reikalais. Patsai niekuomet neprasė, o visuomet davė, nes buvo ne savanaudis.

Baigus atsisveikinimo kalbas, kun. Petras Totoraitis už a.a. Vladio Dilio vėlę sukalbėjo rožančių.

Velionis gimė Kapinės kaime, Naujamiesčio valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Palikęs Lietuvą, pradėjo apsigyveno Winnipege, Kanadoje, kur tuoj įsijungė į lietuvių gyvenimą, pirmininkaudamas ten susikūrusiam kultūros klubui. Jo lietuviškas nusistatymas ir visuomeninių uždavinių supratimas, ypatingai iškilio čia, New Jersey, kur jis apsigyveno 1935 ir praleido visą savo likusio gyvenimo dalį. Suprasdamas, kad visur, o ypač svetimame krašte, be mokslo toli nueisi, jaunystėje jis tuoj kibo į studijas ir laikėsi tol, kol po ilgų pastangų pasiekė inžinieriaus vardą namų apšildymo srityje. Gyvendamas New Jersey, šalia savo profesinio darbo, plačiai įsijungė į įvairių lietuviškų organizacijų veiklą, ištesėdamas jose iki pat savo gyvenimo pabaigos. Buvo ne tik veiklus narys, bet kartu įėjo ir į tų organizacijų valdybas ir tarybas.

Izabela ir Vladas Diliai Newark, N.J.

Vliko seimas New Yorke

(atkelta iš 3 psl.)

Vliko valdybos pirm. dr. J.K. Valiūnas kaip ir anksčiau, ir 1969 m. yra daug keliavęs. Jis du kartus lankėsi eilėje Europos kraštų: Šveicarijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Ispanijoje. Tose kelionėse buvo siekiama stiprinti lietuvių tautos išsivadavimo pastangas ir buvo tartasi, kur sąlygos leido, su visa eile Europos valstybių atsakingų pareigūnų, ieškant palankumo bei pagalbos Lietuvos laisvės bylai. Ypatingai naši buvo viešnagė Ispanijoje, nes Madride apsilankęs pirm. Valiūnas labai daug padėjo atsikuriančiam lietuvių radijo valandėlei įeiti į darbo vėžes.

Pirmininkas dr. Valiūnas birželio 3 Lietuvos laisvės klausimais lankėsi Valst. departamente Washington, be to, su ALT pirmininku, pas visą eilę JAV senatorių.

Vliko valdyba yra paruošusi Europos saugumo reikalui memorandumą, iškeliantį Lietuvos laisvės reikalą. Šis dokumentas numatomas įteikti JAV prezidentui, galimas dalykas, ir V. Europos valstybių ir vyriausybų galvoms, jei įvyktų Sovietų Rusijos ir Varšuvos sutarties valstybių siūloma platesnė konferencija Europos saugumo reikalui.

Valdyba yra nutarusi, siekdama numatyti veiklos planus tolimesnei atečiai, vieną savo komisijų — Vliko veiklos gairių komisiją — visą sudaryti iš Cle-

Savo širdimi ir darbais inž. Vladas Dilis buvo tautinės srovės žmogus, tačiau buvo ypatingai tolerantiškas ir skirtingų pažiūrų žmogus.

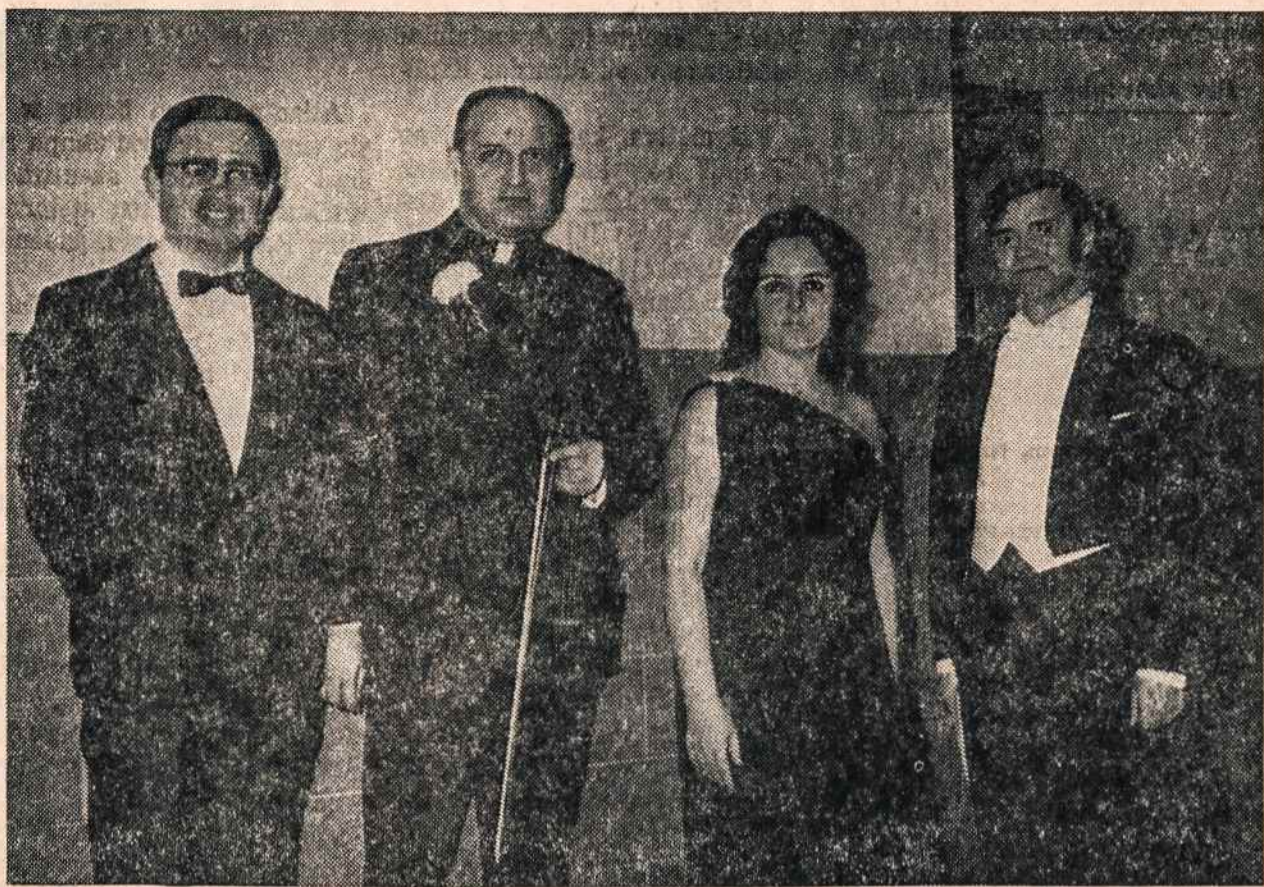
Atsikūrus nepriklausomai Lietuvai, velionis Vladas Dilis buvo grįžęs į gimtinę ir keletą metų dėstė anglų kalbą Panevėžio gimnazijoje.

Amerikoje jis greit suprato LB mintį ir nuo pat jos įsikūrimo įsijungė į jos veiklę eiles. Daugiau kaip 10 metų vadovavo LB New Jersey apygardai, dirbdamas įvairius su bendruomene susijusius darbus, savo lėšomis vykdė tarybos posėdžius, seimus ir suvažiavimus. Ne tik niekada neužsimindavo apie tų kelionių metu turėtus išlaidas, bet, kitiems valdybos nariams pasiūlius, griežtai atsisakydavo jas priimti.

Visuomeniniuose darbuose velioniu visada aktyviai talkino nuosirdi jo gyvenimo palydovė Izabelė Lipčūtė-Dilienė, kurią jis vedė 1916 New York. Ji su savo vyru neatskiriamai visur dalyvavo ir dirbo su dideliu aukštaičiam būdingu širdingumu.

New Jersey Lietuvių Bendruomenės valdyba velionies našlei Izabelei Dilienei reiškia nuosirdžią užuojautą.

Julius Veblaitis

New Yorke gruodžio 7 įvyko koncertas persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje prisiminti. Koncerto programą atliko K. V. Vasyliūnas—pianistas, kun. V. Valkavičius—smuikininkas ir solistas, solistė Daiva Mongirdaitė, V. Strolia—N.Y. Lietuvių vyrų choro dirigentas.

HARTFORD, CONN.

Vargai ir džiaugsmi

1969 metais baigiasi. Laukiame naujųjų, sėkmingesnių, su didesne kultūrine veikla medelėje mūsų lietuviškoje bendruomenėje. Besiruošdami šventi Kalėdas ir sutikti 1970 metus, turime viltį sumažinti vargus ir bėdas savo šeimose ir savoje bendruomenėje.

Rudenėlio proga buvo keletas gerų koncertų, taip pat ir banketų. Koncertai pavyko. Bet banketai, ypač klubo narių, paliko nemažą skylę izde. Tikimės, jog ateityje turėsime daugiau pasisekimo. Žiemužės sezono tikimės meninių pramogų ir kitokios veiklos.

Galima pasidžiaugti meninėmis programomis, Alg. Dragūnevičiaus ir jo bendradarbių radijo bangomis teikiomomis. Taip pat tenka vertinti ir kito tautiečio — Antano Ustjanausko šimtinių klubo organizatoriaus, veiklą amerikiečių tarpe.

Šimtinių klubo veikla

Teko man dalyvauti dviejuose šimtinių klubo posėdžiuose kaip svečiui. Posėdžiai būna su nepaprastais pietumis. Klubo narių tarpe yra aukštųjų Hartfordo ir Connecticut valstijos pareigūnų, politikų, valstybininkų, bankininkų, komersantų, milijonierių. Juos į klubo veiklą įtraukė A. Ustjanauskas. Klubas turi 135 narius. Mo-

Lietuvos pasiuntinybės žinios

Argentinos ambasadoriaus kviečiami, Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir p. O. Kajeckienė lapkričio 10 dalyvavo Lisner auditorijoje argentiniečių Orchestra Camerata Bariloche koncerte ir ambasadoriaus priėmimo Argentinos ambasadoje. Lapkričio 24 jie dalyvavo Kongo ambasadoriaus ir ponios Bomboko suruoštame priėmimo Kongo valstybės šventės proga.

Lapkričio 25 abu dalyvavo Vilbės sekretoriaus ir ponios William Rogers suruoštuose pietuose valstybės departamente, diplomatinė misijų sefų ir jų žmonių garbei.

Lietuvos atstovas lapkričio 17 pareiškė užuojautą Gyanos ambasadoriui, mirus Gyanos generaliniam gubernatoriui.

Ponios William P. Rogers kviečiama, p. O. Kajeckienė, lapkričio 20 dalyvavo jos rezidencijoje suruoštoj arbatėlėj.

Lapkričio 25 Latvijos atstovo iniciatyva įvyko Baltijos vbių diplomatinė atstovų JAV-se pasitarimas Washington. Ta proga jie pasiinformavo ir pasitarė einamaisiais reikalais.

ta eilė tiek politinių, tiek veiklos gyvimo ir ypatingai didesnio lėšų telkimo tai veiklai skatinti klausimų. (Elta)

Kada? Nuo gruodžio 26 iki sausio 1. Pradžia gruodžio 26 po pietų, pabaiga sausio 1 su pietumis.

Kur? Dainavoje.

Tema: ateitininkų dinamika. Veikti — kurti — atnaujinti! Bus nagrinėjama, kaip įvykdyt penkis ateitininkų principus.

Kaina — 25 dol. asmeniui.

Kas gali važiuoti? Dėl ribotos vietos reikia prašyti, kad būtų siunčiamas vienas narys nuo penkių. Pirmenybė vyresniems mokslieviams (gimnazijos 11, 12, 13 klasmė). Jei atsirastų daugiau norinčių važiuoti, negu kuopai skirta, praneškite skaičių centro valdybai iki gruodžio 19. Jei susidarytų daugiau vietos, pranešime kuopai kitą savaitę, kokį papildomą narių skaičių galima atsūsti. Be centro valdybos sutikimo didesnis negu nurodytas skaičius nebus priimamas!

Svečiai. Centro valdyba perspėja norinčius atvykti svečius, kad kursuose nėra daug vietos, taigi nakvynės nebus niekam parūpintos. Nekviesti svečiai nebus priimami nakvynėi!

Atvykimas. Prašome pranešti centro valdybai iki gruodžio 19, kaip jūs atvykstate Dainavoje. Reikalui esant, skubiai susisiekit su CV iki gruodžio 19. Darydami pranešimus, skambinkit Algiiui Puteiui (416) (416) 762-6787. MAS CV

— Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Toronto skyriaus visuotinis susirinkimas lapkričio 21 išrinko naują valdybą. Savo posėdyje gruodžio 2 ji pasiskirstė pareigoms: pirm. — inž. B. Baranauskas, vicepirm. — inž. V. Siciūnas, vicepirm. — inž. A. Viskontas, sekr. — inž. S. Masionis, išd. — inž. V. Matulevičius, narys — inž. P. Stauskas. Be einamųjų reikalų, buvo svarstomas tradicinio baltaus ruošimas 1970 vasario 7 Toronte, Islington golfo klubo patalpose.

— Viena iš seniausių šioje kolonijoje, nes įsteigta dar 1898 m. Organizacija gerai laikosi, narių yra 150, o anksčiau turėjo iki 700. Gruodžio 7 išrinkta valdyba iš jaunų, Amerikoj gimusių, asmenų: pirm. Antanas Stanulis, finansų raštininkas Albertas Petraitis, nutarimų raštininkas Albinas Stanulis, išdėtininkas Danielius Medaška. Tikimasi, kad jauna valdyba pritrauks daugiau jaunų narių. Siam susirinkime įstojo nariu jaunuolis J. Tamkūnas. Balfo vietiniam skyriui paaukota 10 dol. Po susirinkimo buvo vašės. — A.J.P.

Užverčiam 1969 metų lapą. Lietuva tebeneša okupacijos jungą, laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau paminėjo Lietuvių Chartos dvidešimtmečio sukaktį ir rūpinosi organizaciniu savo stiprėjimu bei tautinių darbų derliu. Buvo paskelbti specialūs Lietuvių švietimo ir Seimos metai, tad ypatingas dėmesys buvo skiriamas lietuviškam mūsų jaunimo ugdymui. Didžiudamiesi galim konstatuoti, kad esam tautiškai ir valstybiškai gyvi. Tai rodo paskiros ir sutelktinės mūsų švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo pastangos, vedančios mus Lietuvos keliu. Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1970 Metų proga nuosirdžiai sveikiname laisvosios išsivijios, prievartinės tremties ir okupuotosios Lietuvos lietuvių, visiems linkime asmeninės sėkmės ir tautinio solidarumo lietuvių bei Lietuvių Tautos laisvės siekimuose.

— Jonas Valys, Lietuvių Bendruomenės veikėjas Australijoje, mirė lapkričio 25. Jis praeitais metais dalyvavo pasaulio lietuvių seime New Yorke kaip Australijos Lietuvių Bendruomenės atstovas. Būdamas New Yorke, lankėsi ir Darbininko redakcijoje.

— Rašytojas Aloyzas Baronas laimėjo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio konkurse premiją už romaną "Vėjas lekia lyguma". Romane vaizduojami partizanų kovų momentai.

— Kun. B. Sugintas, Aidų administracijai prisuntęs 20 dol. už 1970 m. prenumeratą, tarp kitko rašo: "Esu labai apsisvertęs šalpos darbu. Užsienio gimnazijom, t.y., Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių ir Punsko Vargo mokyklom iš viso iki šių metų galo esu pasiuntęs 192,935 dol. Nors 1970 sausio 3 baigsiu 75 m. amžiaus, bet turiu iš Dievo nepaprastą malonę — nuostabų kojų greitį, t. y., galiu bėgti kaip 25 m. jaunuolis."

— Viena iš seniausių šioje kolonijoje, nes įsteigta dar 1898 m. Organizacija gerai laikosi, narių yra 150, o anksčiau turėjo iki 700. Gruodžio 7 išrinkta valdyba iš jaunų, Amerikoj gimusių, asmenų: pirm. Antanas Stanulis, finansų raštininkas Albertas Petraitis, nutarimų raštininkas Albinas Stanulis, išdėtininkas Danielius Medaška. Tikimasi, kad jauna valdyba pritrauks daugiau jaunų narių. Siam susirinkime įstojo nariu jaunuolis J. Tamkūnas. Balfo vietiniam skyriui paaukota 10 dol. Po susirinkimo buvo vašės. — A.J.P.

Užverčiam 1969 metų lapą. Lietuva tebeneša okupacijos jungą, laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau paminėjo Lietuvių Chartos dvidešimtmečio sukaktį ir rūpinosi organizaciniu savo stiprėjimu bei tautinių darbų derliu. Buvo paskelbti specialūs Lietuvių švietimo ir Seimos metai, tad ypatingas dėmesys buvo skiriamas lietuviškam mūsų jaunimo ugdymui. Didžiudamiesi galim konstatuoti, kad esam tautiškai ir valstybiškai gyvi. Tai rodo paskiros ir sutelktinės mūsų švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo pastangos, vedančios mus Lietuvos keliu. Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1970 Metų proga nuosirdžiai sveikiname laisvosios išsivijios, prievartinės tremties ir okupuotosios Lietuvos lietuvių, visiems linkime asmeninės sėkmės ir tautinio solidarumo lietuvių bei Lietuvių Tautos laisvės siekimuose.

— Rašytojas Aloyzas Baronas laimėjo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio konkurse premiją už romaną "Vėjas lekia lyguma". Romane vaizduojami partizanų kovų momentai.

— Kun. B. Sugintas, Aidų administracijai prisuntęs 20 dol. už 1970 m. prenumeratą, tarp kitko rašo: "Esu labai apsisvertęs šalpos darbu. Užsienio gimnazijom, t.y., Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių ir Punsko Vargo mokyklom iš viso iki šių metų galo esu pasiuntęs 192,935 dol. Nors 1970 sausio 3 baigsiu 75 m. amžiaus, bet turiu iš Dievo nepaprastą malonę — nuostabų kojų greitį, t. y., galiu bėgti kaip 25 m. jaunuolis."

— Viena iš seniausių šioje kolonijoje, nes įsteigta dar 1898 m. Organizacija gerai laikosi, narių yra 150, o anksčiau turėjo iki 700. Gruodžio 7 išrinkta valdyba iš jaunų, Amerikoj gimusių, asmenų: pirm. Antanas Stanulis, finansų raštininkas Albertas Petraitis, nutarimų raštininkas Albinas Stanulis, išdėtininkas Danielius Medaška. Tikimasi, kad jauna valdyba pritrauks daugiau jaunų narių. Siam susirinkime įstojo nariu jaunuolis J. Tamkūnas. Balfo vietiniam skyriui paaukota 10 dol. Po susirinkimo buvo vašės. — A.J.P.

Užverčiam 1969 metų lapą. Lietuva tebeneša okupacijos jungą, laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau paminėjo Lietuvių Chartos dvidešimtmečio sukaktį ir rūpinosi organizaciniu savo stiprėjimu bei tautinių darbų derliu. Buvo paskelbti specialūs Lietuvių švietimo ir Seimos metai, tad ypatingas dėmesys buvo skiriamas lietuviškam mūsų jaunimo ugdymui. Didžiudamiesi galim konstatuoti, kad esam tautiškai ir valstybiškai gyvi. Tai rodo paskiros ir sutelktinės mūsų švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo pastangos, vedančios mus Lietuvos keliu. Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1970 Metų proga nuosirdžiai sveikiname laisvosios išsivijios, prievartinės tremties ir okupuotosios Lietuvos lietuvių, visiems linkime asmeninės sėkmės ir tautinio solidarumo lietuvių bei Lietuvių Tautos laisvės siekimuose.

— Rašytojas Aloyzas Baronas laimėjo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio konkurse premiją už romaną "Vėjas lekia lyguma". Romane vaizduojami partizanų kovų momentai.

— Kun. B. Sugintas, Aidų administracijai prisuntęs 20 dol. už 1970 m. prenumeratą, tarp kitko rašo: "Esu labai apsisvertęs šalpos darbu. Užsienio gimnazijom, t.y., Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių ir Punsko Vargo mokyklom iš viso iki šių metų galo esu pasiuntęs 192,935 dol. Nors 1970 sausio 3 baigsiu 75 m. amžiaus, bet turiu iš Dievo nepaprastą malonę — nuostabų kojų greitį, t. y., galiu bėgti kaip 25 m. jaunuolis."

IŠ VISUR

— Vaclovas Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, gruodžio 2 dalyvavo Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos priėmimo Jungtinių Tautų Generalinės Asamblijos pirmininkei, Miss Angie Brooks, pagerbti. V. Sidzikauskas turėjo progą pasikalbėti su Miss Brooks, kuri Jungtinėse Tautose atstovauja Liberijai, ir priminti jai Lietuvos ir Liberijos glaudų bendradarbiavimą Tautų Sąjungoje Zenevoje.

— Eltos redakcijos pasikeitimams. V. Rastenis, redagavęs Eltos Informaciją ketverius metus (1965-1969), pasitraukė. Nauju faktinuoju Eltos Inf. redaktorium pradėdant 24 (792) nr., yra žurnalistas, dipl. teisininkas Vytautas Alseika. 1961-65 m., E. Inf. biuletenį leidus Vak. Europoje, Vokietijoje V. Alseika jį redagavo, gi 1965-7 m., iki jam grįžus į JAV, jis redagavo ir Vliko biuletenį vokiečių kalba, Vokietijoje, "Elta-Press-Dienst". (E)

— Vysk. V. Brizgys patikslina: "Darbininke gruodžio 5 tilpo fotografija, po kuria rašoma, kad prof. St. Dirmantas, prof. A. Varnas, vysk. V. Brizgys ir dr. Jerome dalyvauja būvyje bibliografui A. Ružancovui pagerbti. Lapkričio 1 aš buvau Toronte, Kanados Lietuvių Katalikų suvažiavime. Mintoji fotografija yra iš šių metų pavasario, padaryta prof. A. Varno parodos atidaryme. Foto gamines ir jums siuntęs tai gerai žino. Kodėl jis jums taip nuaikino? Prašyčiau tai atitaisyti."

— Vliko naujoji valdyba savo posėdyje gruodžio 10 pasiskirstė pareigoms: pirmininku — dr. J. K. Valiūnas, vicepirm. — J. Audėnas ir dr. Br. Nemickas, sekretorium — St. Dzikas, finansų tvarkytoju — J. Valaitis, nariu mokslo ir studijų reikalom — dr. J. Puzinas ir nariu jaunimo reikalom — R. Kežys. (E)

— Jonas Valys, Lietuvių Bendruomenės veikėjas Australijoje, mirė lapkričio 25. Jis praeitais metais dalyvavo pasaulio lietuvių seime New Yorke kaip Australijos Lietuvių Bendruomenės atstovas. Būdamas New Yorke, lankėsi ir Darbininko redakcijoje.

— Rašytojas Aloyzas Baronas laimėjo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio konkurse premiją už romaną "Vėjas lekia lyguma". Romane vaizduojami partizanų kovų momentai.

— Kun. B. Sugintas, Aidų administracijai prisuntęs 20 dol. už 1970 m. prenumeratą, tarp kitko rašo: "Esu labai apsisvertęs šalpos darbu. Užsienio gimnazijom, t.y., Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių ir Punsko Vargo mokyklom iš viso iki šių metų galo esu pasiuntęs 192,935 dol. Nors 1970 sausio 3 baigsiu 75 m. amžiaus, bet turiu iš Dievo nepaprastą malonę — nuostabų kojų greitį, t. y., galiu bėgti kaip 25 m. jaunuolis."

Sveikinam pasaulio lietuvius

Užverčiam 1969 metų lapą. Lietuva tebeneša okupacijos jungą, laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau paminėjo Lietuvių Chartos dvidešimtmečio sukaktį ir rūpinosi organizaciniu savo stiprėjimu bei tautinių darbų derliu. Buvo paskelbti specialūs Lietuvių švietimo ir Seimos metai, tad ypatingas dėmesys buvo skiriamas lietuviškam mūsų jaunimo ugdymui. Didžiudamiesi galim konstatuoti, kad esam tautiškai ir valstybiškai gyvi. Tai rodo paskiros ir sutelktinės mūsų švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo pastangos, vedančios mus Lietuvos keliu. Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1970 Metų proga nuosirdžiai sveikiname laisvosios išsivijios, prievartinės tremties ir okupuotosios Lietuvos lietuvių, visiems linkime asmeninės sėkmės ir tautinio solidarumo lietuvių bei Lietuvių Tautos laisvės siekimuose.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

SKELBIAMA KELEIVIŲ REGISTRACIJA KELIAUJANČIŲ Į LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS PALAIMINIMĄ

Sventasis Tėvas palaimins Lietuvos kankinių koplyčią liepos 7 ar 8 dieną. Iš Amerikos ir Kanados organizuojamos penkios skirtingos keleivių grupės: Viena — vienos savaitės, tik tiesiai į Romą ir po savaitės Romoje tiesiai atgal. Antra — dviejų savaitių: tiesiai į Romą, vieną savaitę Romoje ir vieną savaitę iš Romos per Europą. Trečia — dviejų savaitių: savaitę per Europą prieš Romą, vieną savaitę Romoje ir iš Romos tiesiai į JAV. Ketvirta — trijų savaitių: vieną savaitę per Europą į Romą, vieną savaitę Romoje ir vieną savaitę iš Romos per Europą. Pirmoji ir antroji grupė iškristų iš New Yorko liepos 4 vakarą. Trečia iš New York birželio 30 ir ketvirta birželio 28. Kanados lietuviams bus organizuojama grupė iš Toronto. Netrukus bus skelbiamos spaudoje lankomų vietų ir kainoraščių detalės. Kelionei registracijos lapų bus galima gauti lietuvių klebonijose. Visais kelionės reikalais kreiptis — CATHINTOURS, 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill. 60602 (Telef. 332-4111)

Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvos Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. H1 1-3894 (Area code 212)

Naujų skautiškų metų pradžia New Yorke

Lapkričio 23 d. N. Y. skautai-ės pradėjo naujus veiklos metus. 11 val. skautai-ės organizuoti dalyvavo mišiose Apiešimo par. bažnyčioje. Tą pačią dieną esant ir kariuomenės šventei, visi pasimeldė už visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Progai pritaikintą pamokslą pasakė kun. A. Račkauskas.

Po pamaldų visi susirinko parapijos didžiojoje salėje, kur įvyko iškilminga sueiga. Įnešus gausias N. Y. skautų-čių vėliavas, atlikus raportus, vyko oficialioji sueigos dalis.

LSS Vyr. Skautininkės įsakymu apdovanotos trys Neringos tunto draugininkės Tėvynės Dukros žymeniu, būtent: vyr. sk. v.sl. D. Leveckytė, vyr. sk. v. sl. A. Samušytė ir vyr. sk. v. sl. G. Siemaškaitė. Toliau buvo draugovių įsakymai. "DLK Birutės" d-vės skautės — L. Birutyte, L. Čerkeliūnaitė, R. Gerulaitytė, O. Matulaitytė ir R. Milukaitė įsigijo II-ji patyrimo laipsnį. III-ji patyrimo laipsnį įsigijo ir skautės įžodį davė R. Blažaitytė.

Paukštyčių "Pušelės" d-vės sesės Vilija Katinaitė ir Audronė Biknevičiūtė išlaikė I-ji patyrimą ir perėjo kandidatėmis į skautišką d-vę. Paukštytės — A. Bulotaitė, D. Šulaitytė ir D. Jurkutė įsigijo II-ji pat. laipsnį.

"Lietuvoje augančių gėlių konkurse", pravestame paukštyčių d-vėje, I-ją vietą laimėjo Rasa Bobelytė, II-ją Jolita Gudaitytė ir III-ją Viktorė Jonynaitė. Pažymėtini darbai Linos Bobelytės, Audronės Katinaitės ir Vilijos Katinaitės.

Toliau buvo "Tauro" tunto įsakymai. Pirmiausia LSB Vyr. Skautininko įsakymu s. v.v. sl. Antanas Miklas apdovanotas Vėliavos žymeniu. Į vyresniškumo laipsnius tunto įsak. pakelti: į vyr. skautininko laipsnį — s.v.sl. Gediminas Mikalauskas, į paskiltininko laipsnį — s. v. Algis Bandžiukas ir Juozas Dičpinigaitis.

"DLK Šarūno" d-vės draugininkas s.v.v. sl. A. Miklas, jam pačiam prašant, atleistas iš

pareigų, naujuoju draugininku paskirtas s.v. sl. Ričardas Krulikas.

Pažymėtina, kad š.m. rajono "Trakų" stovykloje broliai: psl. A. Osmolskis ir psl. T. Osmolskis įsigijo I-ji pat. laipsnį, o P. Redikis II-ji pat. laipsnį. Taip pat aukštesnius patyrimo laipsnius įsigijo: I-ji psl. R. Labutis ir A. Jankauskas, III-ji pat. laipsnį įsigijo Jonas Vainius, kuris šioje sueigoje davė ir skauto įžodį. Į "DLK Šarūno" d-vę kandidatu įstojo Arūnas Mičiulis. Psl. T. Osmolskis įsigijo šias specialybes: astronomo, dainininko, keliautojo, muzikos mėgėjo ir filatelisto, psl. A. Osmolskis: dainininko, keliautojo ir filatelisto.

"Vilkiukų" d-vės broliai — Tomas Garunkštis, J. Vilgalys, D. Bobelis, A. Gudaitis ir G. Bivainis įsigijo II-ji patyrimą. R. Naronis įsigijo III-ji pat. ir davė vilkiuko įžodį. T. Garunkštis ir G. Bivainis įsigijo stovyklautojo specialybę. Į vilkiukus kandidatais įstojo broliai: P. Gvildys, A. Kezys, R. Kezys, R. Česnavičius, A. Sidlauskas ir du broliai Verbos.

Paukštyčių d-vė taip pat praturtėjo nauju prieaugliu: Ištovojus kandidatėmis: L. Alksninytė, A. Bandžiukaitė, R. Bandžiukaitė, D. Gvildytė, V. Jurytė, R. Kidolytė, A. Sidlauskaitė ir R. Sidlauskaitė.

Sueigoje sveikinimo žodį tarė AR vadas s. A. Bobelis ir AR LSS vadeivė s. L. Milukienė.

Po oficialiosios sueigos dalies buvo lauželis, kurį baigiant, šiai progai pritaikintą pašnekestį pravedė s. v. Sventoraitis, kuris, kaip buvęs karininkas ir tuo pačiu ir skautininkas, vaizdžiai pabrėžė artimumą tarp Lietuvos kariuomenės ir skautų. Sueiga baigta sugiedojus "Ateina naktis". B.K.

MŪSŲ RAJONO NAUJIENOS

Atlanto rajono brolių ir sesių vienetai jau visu tempu ruošiasi tradiciniams skautiškoms Kūčioms ir taip pat ateinančių metų Kaziuko mugei. Įsidėmėtiną datą: Gruodžio 21 skautų Kučios New Yorke, rengia "Neringos" ir "Tauro" tuntai, Vyr. Sk. Zidinyš.

Gruodžio 21 — skautų Kučios Philadelphiaje, rengia "Zemaitės" ir "J. Lukšos" d-vės, talkinant tėvų komitetui.

1970 kovo 1 — Kaziuko mugė New Yorke, rengia "Neringos" ir "Tauro" tuntai, talkinant skautams remti komitetui.

1970 kovo 22 — Kaziuko mugė Philadelphiaje, rengia "Zemaitės" ir "J. Lukšos" d-vės, talkinant tėvų k-tui.

LSS Atlanto rajono stovy-

klavietės "Ažuolynas" darbų vykdymo komitetas taria skautišką aciū Waterburyje gyvenančiam buv. dipl. miškininkui Jonui Brazauskui už stovyklai padovanotą puikią, šešių vietų valtį.

J. Brazauskas šiuo metu yra Waterbury Balso skyriaus pirmin. ir Lietuvos Fondo įgaliotinis. Būdamas didelis skautų bičiulis, valties perdavimo rašte, adresuotam ps. Romui Pakalniui, rašo: ... tuom priimkite mano pritarimą ir stovyklos naudingumo supratimą mūsų jaunimui ...

Džiugu, kad atsiranda vis daugiau ir daugiau mūsų bičių suprantančių skautiško jaunimo rūpesčius ir kurie visokeriopaipai stengiasi jam padėti.

Waterburio, Hartfordo ir New Britain surengtoji loterija skautų stovyklos "Ažuolyno" naudai Waterburio lietuvių kolonijoje susilaukė šilto pritarimo. Žmonės loterijos bilietus perka nemažais kiekiais, nes žino, kad surinkti pinigai eis stovyklos įrengimams, kuriems reikia surinkti nemažai pinigų, kad būtų galima įsirengti patogiai stovyklauti.

Laimėjimų traukimas įvyks 1970 sausio 24 Lietuvos Piličių Klubu svetainėje — Hartforde. R.P.

Pavykęs kaukių balius Waterbury

Tapęs tradicija ir jau 16 kartą surengtas, skautų tėvų komiteto kaukių balius lapkričio 29 Waterburio lietuvių kolonijoje praėjo pasisekimo ženkle. Geriausias ir įdomiausias kaukės specialiai kviestos teisėjų komisijos buvo premijuojamos. Kaukės buvo suskirstytos į dvi grupes: jaunimo grupė — iki 14 m. amžiaus ir bendroji grupė — virš 14 metų. Premijos jaunimo grupėje atiteko: I-ji pr. Robotas — Smolskui Rimui, II-ji pr. Ruduo — Jankauskai Janinai, III-ji pr. — Indas — Krisiūniui Edvardui. Bendrosios vyresniųjų grupės I-ji pr. atiteko Žiugždaitei Irenai už kaukę "Cleaning Woman", II-ji pr. Raugalytei Reginai "Rožė" ir III-ji pr. Čerkieniei Zinai už kaukę "Aunt Jemima". Vertingos kaukės premijos buvo suaukotos vietos lietuvių verslininkų: V. Vaitkaus, M. Gurecko, Bagdono, o taip pat ir skautų tėvų komiteto.

Kaukių balius yra tapęs vienu iš didesnių vietovėje ruošiamų rengimų, tradiciniai įvyksta paskutinę lapkričio savaitę. Kaukių balius savo nuotaka ir įdomumu sutraukia jaunimą iš visos rytinės Naujosios Anglijos. Iš susidariusio pelno skautų tėvų komitetas aprūpina vietovėje veikiantį skautišką "Neries" tuntą ir skautų "Panerių" vietininkiją stovyklavimo priemonėmis bei apmoka į stovyklavimą vykstančių skautų-čių išlaidas. R.P.

NEW YORKO SKAUTAMS REMTI KOMITETAS

Naujai išrinkto Komiteto sudėtis yra tokia: p. A. Bulotienė — pirmininkė, p. V. Baliūnienė — išdininkė, p. T. Jaisaitis — vicepirmin., p. p. I. Garunkštienė ir V. Katinas — nariai.

Iki 1970 vasaros komitetas rūpinsis vaikų pavalgydinimu sueigų metu, ruoš maistą Kaziuko mugės pietums, bus suroštas tradicinis pavasario balius ateinančių metų gegužės 30 d. Viešp. Apsimainymo par. salėje.

Komitetas taip pat žada surengti skulptorius Dragūnevičiaus parodą baldžio ar gegužės mėn.

Tėvų komitetas jau nuo senai nuosirdžiai rūpinasi New Yorko skautų-čių gerove, jiem padeda įvairiuose darbuose, padengia stovyklavimo, kelionių ir kitas išlaidas. Komitetui priklauso visų N.Y. skautų-čių šilta padėka. B.K.

Dar viena vėliava Philadelphiaje

Philadelphiaje "Zemaitės" skautišką d-vę lapkričio 30 pašventino savo vėliavą, dalyvaujant skautų atstovams iš Elizabetho ir New Yorko ir Philadelphiaje visuomenėi.

Iškilmės buvo pradėtos Sv. Andriejaus bažnyčioje su mišiomis, kurių metu pritaikyta šiai progai pamokslą pasakė kun. K. Sakalauskas. Lektoriaus pareigas atliko s. v.v. sl. G. Dragūnas. Tuoj po mišių parapijos salėje įvyko vėliavos pašventinimo apeigos, iškilminga sueiga ir laužas.

Vėliavos krikšto tėvais buvo vyr. sk. D. Dragūnienė ir s.v. H. Savickas. Vėliavą pašventino Sv. Andriejaus parapijos klebonas kun. J. Degutis. Perskaičius ir pasirašius vėliavos krikšto aktą, krikšto tėvai vėliavą įteikė "Zemaitės" d-vės draugininkei vyr. sk. v. sl. D. Norvaišienei. Sugiedojus Lietuvos himną, vėliava buvo perduota draugovės vėliavininkams. Atlanto rajono vadeivė s. L. Milukienė tarė sveikinimo žodį. Taip pat buvo perskaityti svei-

kinimai, gauti iš v.s. O. Rozniekienės ir iš Washingtono "Pušyno" draugovės.

Draugininkė D. Norvaišienė išreiškė padėką visiem prisidėjusiems prie šios šventės, ypatingai dėkojo ps. B. Kidolienėi už dailių vėliavos pasiūvimą. Taip pat draugininkė padėkojo ps. D. Surdėnienėi, iki šiol ėjusiai draugininkės pareigas ir išugdžiusiai "Zemaitės" d-vę į tokį veiklų vienetą. Ta proga ps. D. Surdėnienė ir ps. B. Kidolienėi buvo įteiktos dovanėlės.

Pagrindinę kalbą pasakė Atlanto rajono vadas s. A. Bobelis. Pie laužo, kurį pravedė v. sk. V. Majauskienė, buvo pasirodymai ir dainos linksmoje skautiškoje nuotaikoje; o prie vaišių stalo maloniai pabendrauta. Šventė baigta tradicine "Ateina naktis" ...

Po nauja vėliava Philadelphiaje skautėm linkėtina ir toliau taip sparčiai darbuotis ir skleisti jaunimo tarpe gražiąją skautybės idėją. S.M.J.

Kleb. kun. J. Degutis pašventino Zemaitės draugovės vėliavą Philadelphiaje. Kairėje krikšto tėvai Dariaj Dragūnienė ir Henrikas Savickas.

Sveikiname džiaugsminga Viešpaties Gimimo Šventę ir šventais Naujais metais mūsų Vienuolijos mylimas Rėmėjas ir Rėmėjas, brangias Geradares ir Geradarius, ypač sveikiname tuos, kurie įamžino save ir savo šeimas, aukodami statybai ligonių Seselių Namui — Jūsų aukas giliai įvertiname.

Svenčių metu bus paaukota NOVENA SVENTŲ MIŠIŲ Jūsų intencijomis. Dėkingomis širdimis melsime malonų Betliejaus Vaikelį meilingai Jums atlyginti už praėjusių metų didelį dosnumą ir lydėti Jus gausiomis malonėmis kiekvieną dieną per ateinančius metus.

SV. KAZIMIERO SESERYS
Sesuo M. Adorata

Šiais metais, atostogaudami JAV-bėse, patyrėme mūsų giminių ir bičių nepaprastą draugiškumą ir vaišingumą. Visiems už tai esame dėkingi.

Ypatingą padėką reiškiamė ponams Kudlams, Balčūnams ir Jakubauskams (Baltimore), K. T. Seliokams (Waterbury), Slezams (Boston) ir dailininkui Jurgui Juodžiui už padovanotą paveikslą (New York).

Artėjančių švenčių proga visiems jiems linkime linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

J. T. SELIOKAI (Australija)

Miami Lietuvių Piličių Klubas

3655 No. West 34th Street, Miami, Florida

sveikina visus lietuvius ir linki sulaukti sveikiems

SV. KALĖDAS ir NAUJUS METUS

MERRY CHRISTMAS and a HAPPY NEW YEAR
TO CUSTOMERS AND FRIENDS

EUROTONE INTERNATIONAL LTD.

130 West 42nd Street, New York, N.Y. 10036
Telephone (212) 594-9670-1

The authentic sounds in International Recordings
featuring the folk music of

LITHUANIA, LATVIA, ESTONIA, JUGOSLAVIA,
HUNGARY, POLAND, GERMANY, ISRAEL,
UKRAINE, GREECE, SCANDINAVIA,
etc.

JOSEPH J. DONOVAN, O.D.

OPTOMETRISTAS

Jo žmona yra lietuvaite — Pašakarnytė

447 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Sveikina visus Kalėdų ir Naujųjų metų progą

Linksmų švenčių ir džiaugsmingų Naujų Metų

JONAS ir VINCAS BALUKONIAI,
savininkai

South Boston Cafe

260 W. Broadway So. Boston, Mass.

Edmundas Kėtvirtis, savininkas, sveikina visus Kalėdų švenčių progą

Kėtvirtis Jewellers

Watches — Diamonds — Jewelry
379 West Broadway, South Boston, Mass.
Tel. 268-4649

PIRKITE KALĖDINES DOVANAS PAS KĖTVIRTĮ

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą sveikina

JOSEPH W. CASPER & SON

FUNERAL HOME

187 Dorchester Street So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 9-1930

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ
linki

JUOZAS C. LUBINAS

Laidotuvių Direktorius - Notaras
Patarnauja dieną ir naktį.

Tel. — ANDREW 8-5185

546 East Broadway, South Boston, Mass.

A + A

DOMUI PENIKUI

mirus, p. T. Penikieni, sūnams Gerimantui ir Romualdai su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime

Meilė ir Tadas MICKAI

Mielam bendradarbiui

A + A

PRANUI KLEIZAI

mirus, žmoną Marijoną, dukras su šeimomis ir sūnų, nuosirdžiai užjaučiame

CHAS PFIZER & CO.
dirbantieji lietuviai

Geram bičiuliui

A + A

inž.

VLADUI DILIUI

mirus, jo mylimai žmonai Izabelei gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

EMILIJA SINUSIENĖ
iš Brooklyno

Netikėtai mirus

A + A

DOMUI PENIKUI,

gilią užuojautą reiškiamė T. Penikieni ir sūnams — Gerimantui ir Ramualdai su jų šeimomis.

ALDONA ir DONATAS GASIŪNAI

ir

REGINA ir EDVARDAS VERBAI

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Juozas Petrėnas, Tėvynės redaktorius, buvo sužeistas pravažiuojančio automobilio. Nuo gruodžio 1 vėl pradėjo dirbti redakcijoje.

Dail. Telesforas Valius iš Toronto buvo atvykęs į dail. Adomo Galdiko laidotuves ir dalyvavo atsisveikinime su dailininku.

Lietuvių Kultūros židiniui — Jaunimo centrui vietoj gėlių prie a. a. Jono Vištarto karsto aukojo 15 dol. Vyt. ir R. Kondratai, 10 dol. L. M. Virbickai, 5 dol. P. T. Wallis. Tam pačiam tikslui vietoj gėlių prie a. a. Adomo Galdiko karsto aukojo: 30 dol. R. J. Čepuliai, po 20 dol.: B. A. Reventai ir A. Bendorienė, 15 dol. K. A. Merker, po 10 dol.: B. V. Gedvilai, dr. B. ir A. Radzivanai, R. Ingelevičienė, A. A. Ošlapai, V. R. Kondratai, Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros draugija, 5 dol. M. Vaitiekūnienė. Tam pačiam tikslui vietoj gėlių prie a. a. Prano Kleizos karsto aukojo 50 dol. Chas. Pfizer ir Co. bendradarbiai. Tam pat tikslui vietoj kalėdinių atvirukų aukojo 25 dol. Ant. Bendorienė ir 15 dol. Petras Palys. Visiems aukotojams lietuviai pranciškoniškai nuosirdžiai dėkoja.

Antanina Bobelienė vietoj kalėdinių pasveikinimų paaukojo spaudos reikalui. Už auką dėkoja Darbininko administracija.

Skautų ir skaučių Kūčios įvyks gruodžio 21, sekmadienį 4 val. popiet Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Antanas ir Veronika Arjūnai, grįžę iš atostogų Palm Beach, Florida, reiškia nuosirdžią padėką Albinai ir Vytautui Tomkams už visokeriopą paslaugą apsisotus jų kurorte Sapphire Sea Motor Lodge. Jie gėrėjosi rūpestinga priežiūra, privačiu paplūdimiu, visokiais virtuvės patogumais ir palmių apsuptu sodu.

Juozas ir Aldona Liūtai bei **Juozas ir Janina Valiušaičiai** iš Stamford, Conn., vietoj kalėdinių sveikinimų paaukojo Vasario 16 gimnazijai po 20 dol.

Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo minėjimas rengiamas sausio 18, sekmadienį, 2:30 val. popiet Kongregacijos salėje, 85-01 91 St., Woodhavene. Rengia Mažosios Lietuvos Bičiulių draugija. Informacijai telefon. 441-6886.

New Yorko ateitininkai sen draugiai kviečia atsilankyti į prof. dr. prel. L. Tulabos, P.A., paskaitą, apie aktualius šiuo metu dienų Bažnyčios klausimus. Bus paliesta ir Bažnyčios padėtis okupuotoje Lietuvoje. Po paskaitos užkanda. Paskaita įvyks gruodžio 21, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros židinio patalpose.

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Priekaladinė popietė Maironio mokykloje bus šį šeštadienį, gruodžio 20, po trijų pamokų, 11:15 v. r. Bus Kūčios, meninė dalis, mokinių pasirodymai ir Kalėdų senelio dovanos. Kviečiami tėveliai, jaunesnieji mokinių broliukai ir sesutės bei jų draugai.

Vivat Academia — pramoginės muzikos dviejų plokštelių albumas, įgrotas Neo Lithuania studentų orkestro. Kaina 8,50 dol. Geriausia kalėdinė dovana. Skambinti J. Pašukoniui — 441-6267.

Elizabeth, N. J.

Jonas Švedas — sukaktuvinininkas
Elizabetho lietuvių visuomenės judrus darbuotojas Jonas Švedas sulaukė 60 metų. Šia proga gausus New Jersey ir apylinkių lietuvių būrys buvo susirinkęs lapkričio 29 Lithuania Liberty Hall Elizabethhe vaišėm, kurios, muzikai Algirdui Kačanauskui vadovaujant, praėjo smagioje lietuviškoje nuotaikoje. Jonas Švedas ir toliau nemano sėdėti pasyviai už stalo ir laukti nežinia ko. Jis yra aktyvus Lietuvių Bendruomenėje, Tautinė Sajungoj ir vadovauja Lietuvių Svetainei Elizabethhe, — jv.

Elizabetho Tautinės Sajungos skyrius su New Jersey gyvenančiais ramovėnais ruošia Naujų Metų sutikimą Lithuanian Liberty Hall patalpose, Elizabethhe. Tikimasi, kad lietuviai pervirsys kitus savo skaičiumi, kas be abejo užtikrins daug geresnę nuotaiką ir pasisekimą. Pradžią 9 val. vakaro gruodžio 31 d.

Newark, N. J.

Parapijos sodalietės lapkričio 23 surengė blynų vakarienę ir šokių parapijos salėje. Parngimas praėjo sėkmingai. Klebonas Jonas Scharnus ir kun. Petras Totoraitis dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie parngimo.

Kalėdų švenčių proga pamaldos vyks tokia tvarka: Kūčių diena, gruodžio 24, išpažintis bus nuo 4 iki 5, nuo 7 iki 8, v.v. Kaktinės mišios bus 12 val. Mišias koncelebruos kun. J. Scharnus, kun. P. Totoraitis, kun. J. Barkus, OSB. Kitos mišios Kalėdų dieną bus: 8, 9, 10:30 ir 12 vidudienį.

Per Bernelių mišias giedos parapijos šv. Cecilijos choras, kuriam vadovauja Klemensas Bagdonavičius. Giesmės prasiidės 11:30 v.v.

Naujų metų dieną pamaldos bus kaip ir kiekvieną sekmadienį.
Parapijos kunigai šia proga siunčia nuosirdžius Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimus visiem parapičiam ir šv. Trejybės parapijos draugam; taip pat dėkoja už visokeriopą pagalbą per šiuos metus. F.V.

DAIL. ADOMO GALDIKO LAIDOTUVĖS

Prof. dail. Adomas Galdikas buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermentinėje. Atsisveikinimas buvo antradienio vakarą, gruodžio 9. Žmonių prisirinko pilnutėlė patalpa. Buvo susirinkę beveik visi apylinkės dailininkai. Iš Philadelphiajos dalyvavo skulptorius Pranas Vaškus, o iš Toronto buvo atvykęs dail. T. Valius.

Pradžioje žodelį tarė Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M., išskeldamas velionies nuopelnydymai ir Kalėdų senelio dovanos. Kviečiami tėveliai, jaunesnieji mokinių broliukai ir sesutės bei jų draugai.

Toliau atsisveikinimo kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas, Pasaulio Lietuvių Moterų Organizaciją vardu — dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, Dailės Instituto vardu — dail. Telesforas Valius, buvusių operos darbuotojų vardu — Vincė Jonuškaitė, N. Y. Dailininkų Sąjungos vardu — dail. Pranas Lapė. Sugiedota giesmė Marija Marija.

Gruodžio 10 jo karstas buvo atlydėtas į Apreiškimo parapijos bažnyčią. Ten šeši kunigai koncelebravo mišias. Tie kunigai buvo: kleb. kun. J. Aleksūnas, tėv. L. Andriekus, O. F.M., prel. V. Balčiūnas, kun. L. Budreckas, kun. A. Račkauskas, tėv. B. Ramanauskas, O.F.M.

Atsisveikinimo pamokslą pasakė tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M. Karstą išlydint iš bažnyčios, maldas sukalbėjo prelatas J. Balkūnas. Kapinėse duobę palaimino kun. A. Račkauskas, o tėv. L. Andriekus ant karsto uždėjo žemės iš Lietuvos.

Paskutinėse pamaldose ir palydėjime į kapines dalyvavo apie 50 žmonių.

Padėka

New Yorko Balfo vajuos komitetas reiškia padėką: vajuos koncerto (lapkričio 15) programos išpildytojams; Irenai Veblaitienei, Louise Senken, New Yorko tautinių šokių grupei ir jos vadovei Jadvygai Matulaitienei, Algirdui Kačanauskui ir Vytautui Stroliai, atlikusiems programą be honoraro;

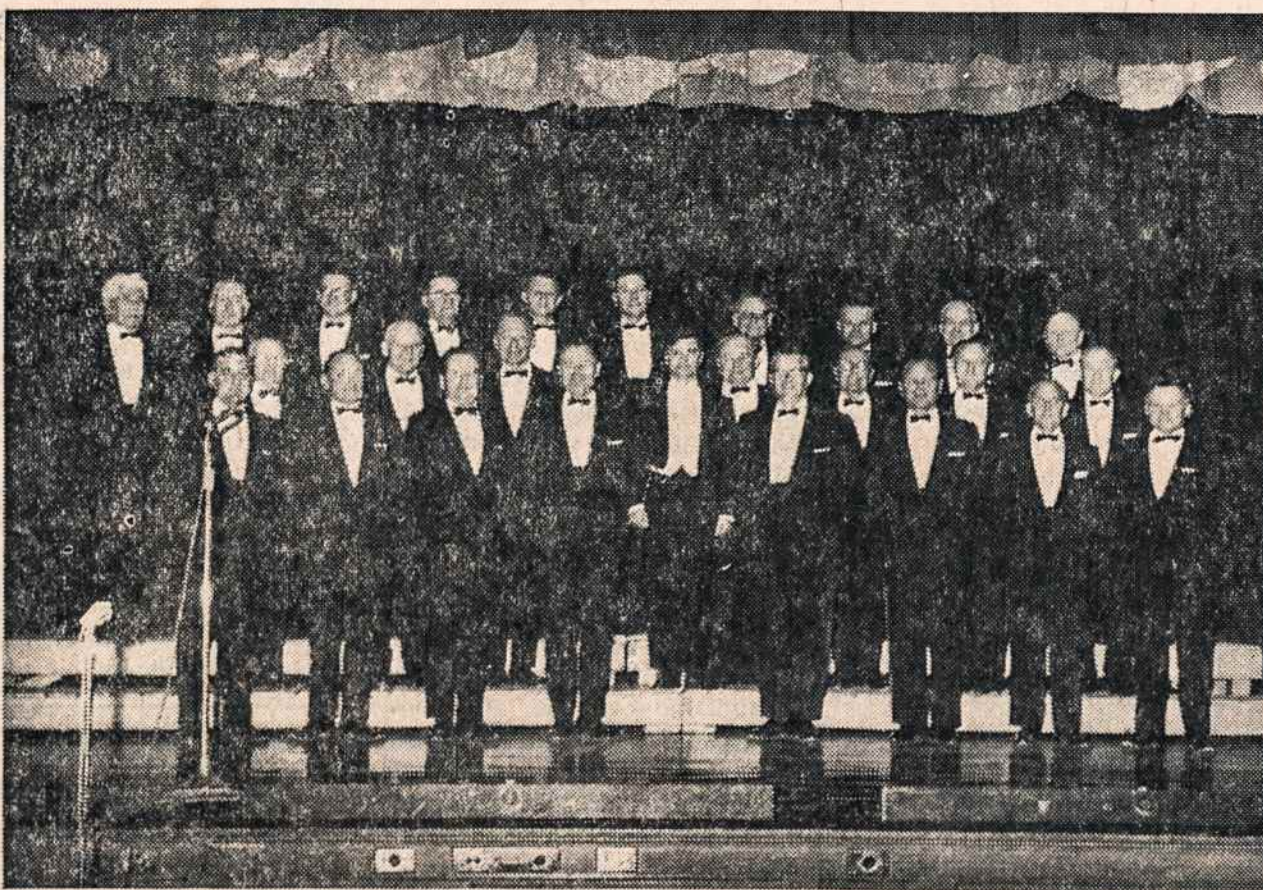
prel. Jonui Balkūnui už leidimą nemokamai pasinaudoti parapijos sale koncertui; prof. dr. Jokūbui Stukui ir Romui Keziui už daugiakartinę vajuos koncerto reklamą per savo radijo valandas; mūsų laikraščiams, nemokamai talpinusiems žinias apie vajuų ir koncertą;

Patersono Balfo skyriui už paaukotas gėrybes koncerto buffetui;

visiems Balfo rėmėjams, ypač moterų organizacijų narėms, taip gausiai aukojusiems koncerto loterijai;

visiems padėjusiems savo darbu prie koncerto ruošos, ypač Kaziui Vainiui, Kaziui Bačauskui, Broniui Bobeliui, Vincui Padvariečiui ir kt.; maloniems vajuos koncerto svečiams, gausiai atsilankiusiems ir tuo žymiai parėmusiems vaju.

N. Y. Balfo vajuos komitetas

New Yorko Lietuvių Vyrų choras, dalyvavęs Persekiojamos Bažnyčios koncerte gruodžio 7 d. Franklin K. Lane mokyklos salėje. Nuotr. R. Kisieliūnas

KONCERTAS PERSEKIOJA MAI BAŽNYČIAI PRISIMINTI

1967 pirmą kartą buvo surengtas koncertas Persekiojamos Bažnyčiai Lietuvoje pagerbti ir prisiminti. Toks koncertas ir šiemet surengtas gruodžio 7 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Koncertą rengė: Liet. Kat. Religinė Šalpa ir Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija.

Programą 4 val. pradėjo Lietuvių Religinės Šalpos vardu prel. J. Balkūnas, išryškindamas minėjimo prasmę, kviesdamas savo auka prisidėti prie Religinės Šalpos darbų.

Prelatas taip pat prisiminė, kad mirė dail. Adomas Galdikas. Jis pagerbtas susikaupti minutę.

Koncerte dalyvavo

Koncerte dalyvavo vietinės jėgos—New Yorko liet. vyrų choras, vadovaujamas Vytauto Stroliaus, svečiai iš Bostono: solistė Daiva Mongirdaitė, pianistas Vytenis Vasyliūnas, iš Brocktono — solistas ir smuikininkas kun. Vincas Valkavičius.

Į sceną išeina vyrų choras

Pradžiai į sceną išvestas vyrų choras. Koncertą pradėjo dviem religinėm giesmėm: J. Gruodžio — Tėve mūsų ir J. Naujajai — Vardas Marijos. Gerai, kad specialiai šiam koncertui išmoko Marijos garbei giesmę, kuri priminė ir Lietuvą ir derinosi prie gruodžio 8 — Marijos šventės.

Toliau choras atliko: K. V. Banaičio — Pirmyn į kovą, A. Gečo — Partizanų daina (Burkuoja balandis po langų), Br. Budriūno — Tėvyne.

Anapus . . .

(atkelta iš 3 psl.)

Buvęs diplomatas Kennan Amerikos riaušes šiemet įvertino kaip panašius įvykius, koki buvo Rusijoje 1917 prieš bolševikų diktatūrą.

Optimistas pasiguos, kad toki pat įvykiai Prancūzijoje, Rusijoje dar nebūtinai reiškia tokį pat jų finalą Amerikoje.

Antroje dalyje koncertą užbaigė šiom dainom: J. Bleichmanis — Piliakalnis, A. Kačanauskas — Atsisveikinimas, J. Štarkos — Jovau diena, A. Rubinsteinio — Naktigonė, iš op. Demonas, G. Verdi — Sventoji Dievo Motina, iš op. Likimo galia, su soliste Daiva Mongirdaitė.

Šis choras seniai užsirekomendavo kaip susiklausęs ir darnus vienetas. Malonu girdėti, kad choras pastoviai dirba ir savo lygį išlaiko. Choras nėra didelis, tad jam kartais sunkiau susitvarkyti su galingom bei triukšmingom vietom, bet tyliasis ir elegiškas vietas išdainuoja gražiai ir pagaunant. Iš jo atliktų dainų geriausiai nuskambėjo Atsisveikinimas (Sudie, kvietkeli, tu brangišias).

Sol. D. Mongirdaitės pažanga

Solistė Daiva Mongirdaitė, kuri šioje kolonijoje buvo anksčiau dainavusi, dabar nusteigino savo pažangą. Ir pradžiugino. Ji dirbo ir veržėsi ir štai pasiekė gražių rezultatų. Ji apvaldė ir išlaisvino savo balsą, kad dabar laisvai gali atlikti gana sudėtingas dainas, kurios pareikalauja iš solistės ir geros technikos ir skonio. Balsas pakankamai stiprus ir malonus tembro. Į savo darbą bei repertuarą žiūri rimtai ir atsidėjusi dirba. Jos dainavime nebuvo didelio skirtumo tarp lietuvių kūrinų ir operų arijų.

Koncerte ji padainavo: A. Kačanausko tris dainas — Kad aš našlaitė, Mano gimtinė, O kaip miela išgirsti, G. Puccini — Vien tiktai menui (iš op. Tosca), J. Zilevičiaus — Močiute, širdelė. Šią dainą palydėjo ne tik pianas, bet ir smuikas. Geriausiai išėjo Močiute, širdelė ir Kad aš našlaitė.

Su kun. V. Valkavičiumi padainavo J. Gaidelio Regiu, parbėga ryto saulė, — duetą iš kantatos apie Lietuvą. Su choru pačioje koncerto pabaigoje — Verdi Sventoji Dievo Motina (iš Likimo galia).

Kunigas solistas ir smuikininkas

Didelė šio koncerto atrakcija buvo kun. Vincas Valkavičius iš Brocktono — jis grojo smuiku ir dainavo solo.

Scena yra negailestingai griežta, — ji reikalauja, kad ją užkoptų tik gerai pasirengę žmonės. Lygiai ir bažnyčia griežta kunigam, ir ji reikalauja, kad kunigas išlaikytų savo pašaukimo aureolę. Scena ir bažnyčia yra labai tolimi dalykai. Tad kunigui tikrai sunku užkopti į sceną, sunku dainuoti ar smuikuoti. Dar sunkiau nusilenkti už plojimus. Reikia tikrai drąsos žingsniui į sceną.

Kun. V. Valkavičius pateisino save. Buvo miela klausytis jo smuikavimo ir dainavimo. Tikrai įdėta daug darbo, kol pasiektas šis lygis.

Smuiku jis atliko: Jean Antoine Piani Desplaines — Intrada, dar grojo smuiko partiją — Močiute, širdelė.

J.A.V. Lietuvių Bendruomenės Jersey City Apylinkė

ruošia

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ — BANKETĄ

kuriame maloniai kviečia visus New Jersey ir New Yorko apylinkių lietuvius dalyvauti.

Banketas įvyks

1969 m. gruodžio mėn. 31 d.

ŠV. TREJYBĖS LIET. PARAPIJOS SALĖJE
207 ADAMS ST. NEWARK, N. J.

Bus skani lietuviška, šalta ir šilta vakarienė, skanūs gėrimai, o naktį 12 — šampanas. Gros geras orkestras. Stalas susideda iš 10 asmenų. Auka asmeniui 10 dolerių; moksleiviams 6 dol. Pradžią 8 val. vakaro. Stalus ir pavienius bilietus galima užsisakyti iš kalno pas sekančius valdybos narius:

A. ŽUKAUSKAS — 81 Grove Ave. Metuchen, N.J. — Tel. 549-0936
A. RAUDYS — 2142 Alberta Avenue Linden, N.J. — Tel. 925-4796

PELNAS SKIRIAMAS LIETUVIŲ FONDUI

Apylinkės Valdyba

Linksmos dainos — Kupletai — Skrajojantis paštas

Linksmi ir romantiški šokiai grojant šauniam J. KAZLO orkestrui.

Karšta vakariene

Degtinės ir šampano kiekvienam stalui

Priedas: kepuraitės ir įvairūs barškučiai.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į tradicinį LAISVĖS ŽIBURIO RADIO KLUBO rengiamą

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

š.m. gruodžio 31 dieną, 9 val. vakaro puikioje ir modernioje salėje — SAIEVA'S HALL, 260-262 Knickerbocker Avenue, Brooklyn, N. Y.

Įėjimo kaina: \$14.00; jaunimui iki 18 metų amž. — \$9.00

Stalai rezervuojami iš anksto 10 žmonių grupei arba vietos užsakomos pavieniems asmenims pas:

J. Andrius — Real Estate, 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; Tel. VI 7-4477

LITAS Travel Service — 94-10 Jamaica Ave., N.Y. 11421; Tel. 847-5522

V. Padvarietj — 88-40 127th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418; Tel. 847-5619

J. Poderj — 111-19 117th Street, Richmond Hill, N.Y. 11419; Tel. MI 1-1772

D. Volosenko — 80-69 90th Avenue, Woodhaven, N.Y.; Tel. 642-2213

I. Vilgaliene — 36 Hicks La., Great Neck, N.Y. 11024; Tel. (516) HU 2-6684

B. Macijauskienė — 429 Highland Ave., Kearny, N.J. 07032; Tel. (201) 998-6797

A. Gudonj — 2-25 33rd Street, Fairlawn, N.J.; Tel. (201) SW 7-5299

Prie įėjimo perkant bilietus visi moka po \$15.